Milliyet

ÇOCUK

4 Nisan 1977 • Sayı 11 • 5 Lira

- UZAY ÇOCUKLARI
  «TAŞ DEVRİ»NDE
- TOTOŞ
  YEPYENİ BİR ÇİZGİ-ROMAN
- TÜRKİYE'M
  YURDUMUZU TANITAN YAZI DİZİSİ
- EMEL SAYIN
  ÇOCUKLUK ANILARI
- TEST SAYFASI

Milliyet YAYINLARI

çocuk kitapları dizisi

son 20 kitap

Mümtaz Zeki Taşkın
ÇİTLEMBİK KIZ
No 90 / 15 lira

Mehmet Seyda
BİR GÜN BÜYÜYECEKSİN
No 91 / 15 lira

İbrahim Örs
ALMANYA ÖYKÜSÜ
No 92 / 15 lira

Mehmet Emin Töreci
YUSUF'UN KARGASI
No 93 / 15 lira

Şükrü Enis Regü
UYUYAN GÖLGE
No 94 / 15 lira

Hakkı Özkan
OKYANUS ÇOCUKLARI
No 95/ 15 lira

Selma Lagerlöf
KARLAR ÜLKESİ
No 96 / 20 lira

Roger Collinson
ARTIK OKUL YOK
No 97 / 15 lira

Sadık Fehimoğlu
HOROZ PAŞA
No 98 / 15 lira

Şevket Bilgisel
BIÇAKLI KARTAL
No 99 / 15 lira

Mümtaz Zeki Taşkın
ÖRDEK ÖMER
No 100 / 20 lira

Mehmet Seyda
ÇİKOLATA
No 101 / 15 lira

Burhan Günel
AĞLAMA BEBEĞİM
No 102 / 15 lira

Ulufer Şahin
BONCUK
No 103 / 15 lira

Enid Blyton
KAYIP HAZİNE
No 104 / 20 lira

Sahap Sıtkı
GÖKKUŞAĞI
No 105 / 15 lira

Nuri Onat
UĞURLU TATİL
No 106 / 15 lira

Selma Mine
RENKLİ ÜLKELER
No 107 / 20 lira

C. Day Lewis
KORKUSUZ ÇOCUKLAR
No 108 / 15 lira

Mükerrem Kâmil Su
ATA'NIN ROMANI
No 109 / 20 lira

Bütün kitaplar ciltli
ve resimlidir

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır
1977 / Sayı 11

Sahibi
Milliyet Gazetecilik A.Ş.
adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü
ABDİ İPEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen
EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın Ltd. Şti.
tarafından hazırlanmıştır
Milliyet Ofset Tesislerinde
basılmıştır.
4 Nisan 1977

Adres
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu - İstanbul

Abone koşulları
Yıllık: 200 TL.
Altı aylık : 100 TL.
Yurt dışı
Yıllık: 350 TL.
Yurt dışı için uçak farkı
her ülkeye göre değişir

Ön kapak:
MISTIK
Uzay
Çocukları

Arka kapak :
MEKSİKA

BİZDEN SİZE

Bu sayıyla ikinci cilde başlıyoruz, sevgili okurlar. İlk on sayımızın cilt kapakları hazırlanıyor. Dileyen okurlarımız bu sayıları ciltli olarak alabilecekler. Dergilerini biriktirmiş okurlarımıza da cilt kapaklarını gönderebileceğiz. Koşulları pek yakında sizlere bildireceğiz.

Göreceğiniz gibi, ikinci cildimize bazı yeni dizilerle başlıyoruz. Bu dizilerin ilki, "Türkiye'm". Yurdumuzun akarsularının, dağlarının, ovalarının, tarihsel yerlerinin öykülerini bu dizide ilgiyle okuyacaksınız. Ayrıca, coğrafya bilginizin de genişleyeceğini umuyoruz. Diziyi, daha önce çocuk kitapları da yayımlamış genç bir yazar, Işıl Özgentürk hazırlıyor.

İkinci yazı dizimiz, "Kâşifler". Televizyonda bir süredir Pazar günleri yayımlanan filmlerin öykülerini, renkli fotoğraflarıyla birlikte vereceğiz. Bu diziye, Amerika kıtasının kâşifi Kristof Kolomb'la başlıyoruz.

Öğretmen ve yazar Gülten Dayıoğlu, sorunlarınızı çözmek için sizlere yardımcı olacak. 37. sayfamızdaki açıklamayı okuduktan sonra sorunlarınızı "Bir Çözüm Arıyorum" köşesine yazabilirsiniz. Sizlere yardımcı olmak bizi sevindirecek.

Devrim Alpöge adlı bir kardeşiniz, bize bir öneride bulundu. "İzin verirseniz okurlara gözbağcılık (hokkabazlık) öğreteyim," dedi. 49. sayfamızda kendisine bir köşe açtık. Her sayı bir oyun öğretecek.

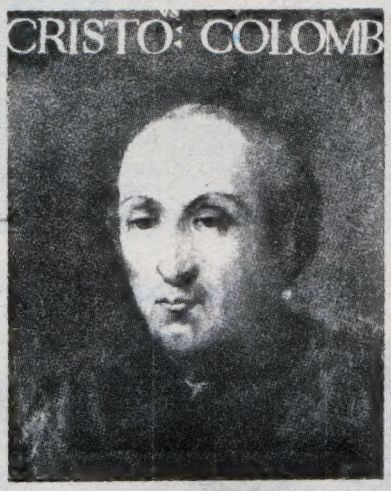

Yeni bir sanat türü dünyada hızla yayılıyor : Yangın musluklarını boyamak. Bu türün ilk örneklerini 25. sayfamızda bulacaksınız.

Mıstık'ın "Uzay Çocukları" yeni bir serüvene başlıyorlar. İlk serüvenlerini çok sevdiğinizi gelen mektuplardan anlıyoruz. Bu serüveni de, en az geçen serüven kadar ilgiyle izleyeceğinizi umuyoruz.

18. sayfamızda Totoş'la arkadaşlarını tanıyacaksınız. "Büyük Yolculuk" adlı serüvende sizlerle birlikte olacaklar. Totoş'u, Partal'ı, Bızdık'ı, Kıvırcık'ı Mühendis'i, Tıngır'ı, Çilli'yi ve Püskül'ü çok seveceğinize inanıyoruz.

Bu sayımızın öyküsü, "Deniz Fenerindeki Kız". Yazarı Ömer Faruk Toprak 1920'de İstanbul'da doğdu. İlk şiirini 18 yaşında yayımladı. O günden bu yana bir çok şiir kitabı ve roman yayımladı. İleride size onun başka öykülerini de sunacağız.

Haftaya buluşmak üzere, bizden size sonsuz sevgiler...

UZAY ÇOCUKLARI
Taş Devri

UMBOR OTURMUŞ, YILDIZLARA BAKARAK DERİN DERİN DÜŞÜNÜYORDU...

ÇOK DEĞİL, YALNIZCA İKİ YIL ÖNCE O DA ÖTEKİ AYILAR GİBİ DÜŞÜNCESİZ KIT BİR YARATIKTI...

GÜNDÜZLERİ GÜNEŞİ, GECELERİ YILDIZLARI, AY'I DÜŞÜNMEK BİR YANA, GÖRMEZDİ BİLE!.. YALNIZCA BAL DOLU KOVANLARI VE SEVDİĞİ YEMİŞLERİ DÜŞLERDİ UYKUSUNDA...

BİR GÜN YEMİŞ DOLU BİR AĞACIN TEPESİNDE TIKINIRKEN AKLINA HİÇ GELMEDİĞİ BİR GÜRÜLTÜYLE HOPLADI...

BU GÜRÜLTÜ BİLDİĞİ EN ÜRKÜNÇ CANAVARLARIN SESİNDEN DAHA ETKİLİYDİ... ÇEVREDEKİ TÜM HAYVANLAR CAN KORKUSUYLA KAÇIŞTILAR...

GELİŞİYLE ÇEVREYİ ALTÜST EDEN GARİP KUŞ, AĞACIN ÖNÜNDEKİ ALANA KONDU...

KUŞUN İÇİNDEN İKİ YARATIK İNDİ...

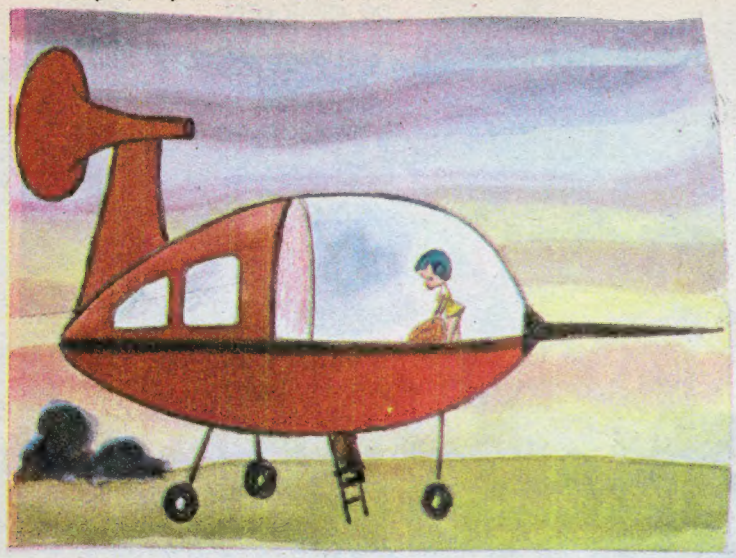

OH, **OZO**!.. NE GÜZEL BİR YER BURASI!

GÖRÜNÜŞÜNÜ BEN DE ÇOK SEVDİM... BU İLKEL DÜNYANIN.... AMA HEMEN KARAR VERME...

HAKLISIN... İLK BAKIŞTA KARAR VERENLERİN SONRADAN UMUTLARI KIRILIR...

BAK **İZİ**!.. BU GEZEGENİ KOLAYCA TANIYABİLMEK İÇİN GELİŞMİŞ YARATIKLARDAN BİRİNİ BULMALIYIZ...

BEYNİ, VERECEĞİMİZ BİLGİLERİ ALACAK YETENEKTE BİR CANLI BULABİLECEK MİYİZ ACABA?..

ŞU AĞACA BAK!..

DALLARINDA İLGİNÇ YEMİŞLER VAR!..

ARMUT BUNLAR!.. BU KADAR BÜYÜK ARMUT AĞACI BİZİM GEZEGENDE YOKTUR!..

UMBOR, YENİ GELENLERE GÖRÜNMEMEK İÇİN DAHA KUYTU DALLARA ÇEKİLDİ...

AMA DAL KIRILINCA...

ÇATIR

HEY **OZO**!.. YERDE ARARKEN GÖKTE BULDUK! GELİŞMİŞ BİR MEMELİ!.. **BİR AYI**!..

BELKİ İNSANLAR DA VARDIR BURADA!

BAŞKASINI ARAYACAK VAKTİMİZ YOK!.. BUNUNLA YETİNELİM...

DOĞRU... SANİYELERİN ÖNEMİ VAR... HEMEN YOLA ÇIKMALIYIZ...

OFF!.. ÇOK AĞIRMIŞ!..

DAYAN!.. UÇAĞA YAKLAŞTIK!..

BİRAZ SONRA UÇAK "**TAŞ DEVRİ**" GEZEGENİNDEN AYRILDI...

AYICIK ÇOK ŞAŞIRDI!.. KORKUYOR SANIRIM...

UYSAL BİR YARATIK!.. BAŞKA AYILARA BENZEMİYOR!..

İŞTE, BİZİM GEZEGEN GÖRÜNDÜ!..

PROFESÖR BİZİ GÖRÜNCE SEVİNECEK!..

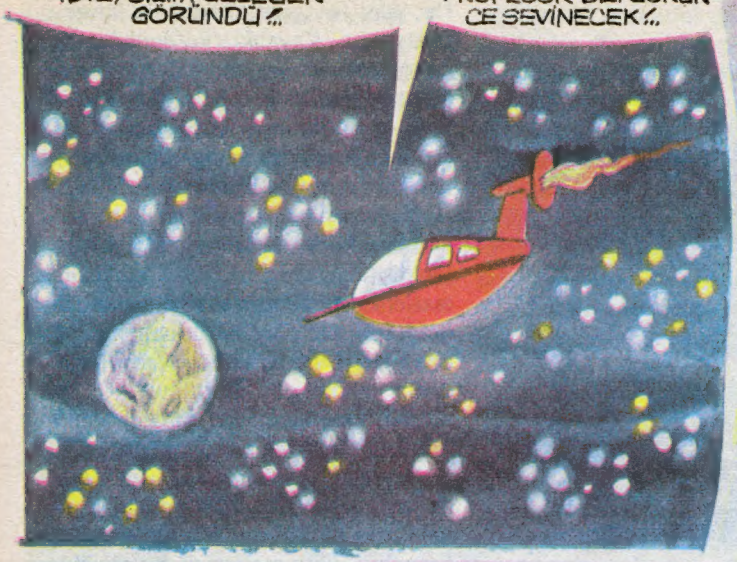

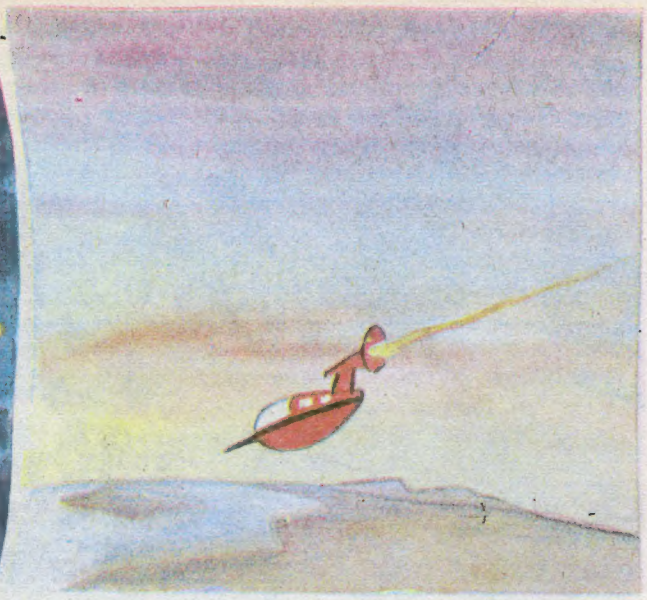

YAŞASIN!.. BİZİM ASLAN ASİSTANLAR DÖNDÜ!..

HOŞ GELDİNİZ ÇOCUKLAR!..

HOŞ BULDUK PROFESÖR!..

GÜZEEL!.. İŞİMİZE UYGUN BİR YARATIK BU!.. GEL BAKALIM ARKADAŞ... BİR HAFTA SONRAKİ DERSİMDE ÖĞRENCİLERİME "İLKEL GEZEGENLERDE YAŞAM" KONUSUNU, CANLI OLARAK SEN ANLATACAKSIN...

UMBOR'U MEKANİK BİR YATAĞA UZATTILAR...

SALTERİ ÇEKER ÇEKMEZ BANTLARDAKİ BİLGİLER AYININ BEYNİNE GEÇECEK

Devam edecek

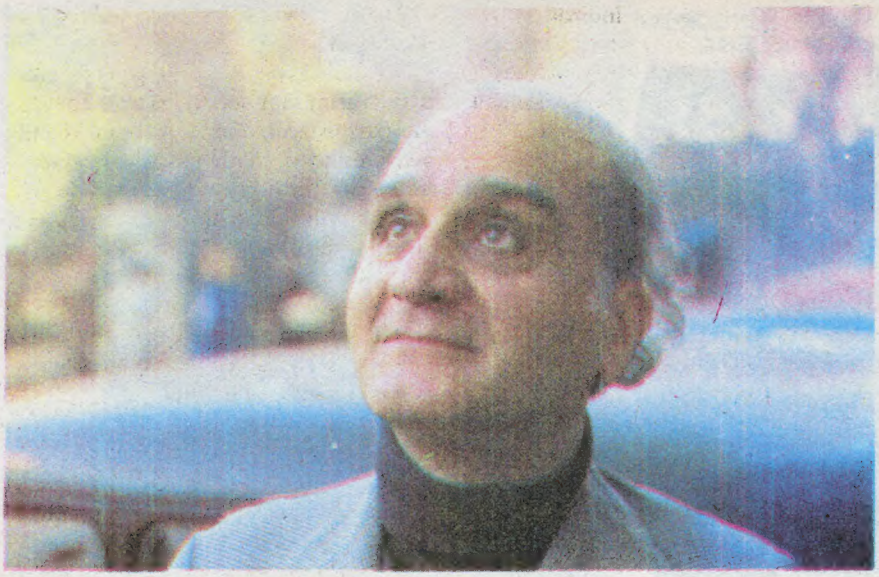

ÖMER FARUK TOPRAK

deniz fenerindeki kız

İstanköy, Ege denizindeki yüzlerce adadan biridir. Anadolu'nun girintili çıkıntılı kıyıları, Bodrum'un altında, Datça'ya değin bir insan ağzı gibi açılır. İşte bu ağzın tam karşısında, iri bir balık gibi uzanır İstanköy. Görmeyenler belki inanmaz. Uzaktan bakınca, bu adanın hemen her saat rengi değişir. Sabahın ilk saatinde açık mavidir. Güneş yükseldikçe sis açılır, açık yeşil bir orman görünümü başlar. Öğleden önce yeşil koyulaşır. Öğleden sonra güneş dikleşince, yeşilin üzerinde bir parlaklığın yayıldığını görürsünüz. Bazan, saat on altıya, bazan on yediye değin sürer bu parlaklık. Sonra maviye dönüşür yeşil. Şöyle bir saat, renklerin cümbüşü geçer gözlerinizin önünden. Çünkü yeşilin üzerinden sarı, sonra turuncu, sonra kırmızı, on beş, yirmi dakika ara ile sıçrayıp uzaklaşır. Artık akşam başlamıştır. Dünyadaki yedi rengin bütün tonları, burada sizi, renkler evreninde durdurmuştur. Hele akşam uzaklaşıp, gece yaklaşınca belki on bir çeşit mavi, ufku boyar. Ama gece süresince, hiç bir saat, tam karanlık olmaz burası. Nereden gelir bilinmez. Geniş açılı bir ışık yelpazesi, İstanköy'ün Anadolu'ya dönük yanını az da olsa aydınlatır. Sabaha değin, koyu ve açık mavi, incelip kalınlaşarak adayı sarar.

Adanın, Ege Denizine dönük kıyılarında denize yüksekten bakan kayalıklar vardır. Buradaki deniz fenerini, Akdeniz'de ve Ege Denizinde seyreden bütün gemiciler çok iyi bilirler. Çünkü bu fener iki denizin sınırına çok yakın bir yerdedir. İki denize dönüş yapacaklar, buradan geçerler. Eğer vakit gece ise, fenerin ışığını görünce rahat bir soluk alırlar. Akdeniz'e iniyorlarsa, o yüzlerce adanın girintili çıkıntılı kayalıklarından kurtulmuşlardır. Yok, Akdeniz'den Ege denizi'ne çıkıyorlarsa, daha dikkatli, daha uyanık bulunacaklar, yüzlerce adanın karaltısını seyrederek, eğri büğrü bir çizgi izliyeceklerdir.

İşte bu İstanköy adasında, bir fenerci yaşardı. Çok aksi bir adamdı. Her gün, her gece kendisi ile kavgaya tutuşurdu. Kayalıkların önünden geçen teknelere, uzaktan bağırır, yumruğunu sıkardı. O güzelim doğa, onu bir türlü, uslu bir insan yapamamıştı. Şarap içer sızar, uyanır uyanmaz, bu kez denizle kavga başlardı.

Yedi yaşında, sapsarı bir kızı vardı. Sarı başaklı bir tarladan çıkıp gelmişti sanki. Adı Fatoş'tu. Doğa, sanki öğle saatlerindeki denizin mavisini gözlerine doldurmuştu. Denize arkanızı dönüp onun gözlerine baktığınız zaman, yine denizi görür gibi olurdunuz. O aksi adamın kızı, berrak bir pınardan çıkıp gelmiş gibi ışık saçardı çevresine.

Her gün yiyecek artıklarını denize dökerdi; balıklar üşüşürdü kıyıdaki kayalıkların dibine. Balıklar bellemişlerdi Fatoş'un çıkış saatlerini. En küçükler yakından, büyükler biraz uzaktan, onun görüntüsünü izlerlerdi. Ana Yunus balığı, takla atarak, uzaktan seyrederdi onu. Açıklarda dolaşır, öğle saatlerinde Fatoş'u görmek için kıyıya yaklaşırdı.

Bir sabah Fatoş, babasının karşısına geçti. Ona şöyle sorular yöneltti :

"Baba, ben kaç yaşındayım?"

Fenerci, pos bıyıklarını bastırdı, kılçıklı bir sesle yanıt verdi :

"N'olacak, yedisini sürüyorsun işte!"

"Peki baba, ben okula gitmeyecek miyim ?"

Fenerci, ayda ancak bir kaç kez yumuşayan yüz çizgileriyle söylendi :

"Okul buraya çok uzak kızım, ben sana okuma yazmayı burada öğretirim. Okula gidip de ne yapacaksın? Sonra, ben burada yalnız kalamam. Annen öldükten sonra, sen de beni bırakırsan, büsbütün çılgına dönerim."

Okul, çok uzakta bir köyde vardı. Fenerden oraya gidip gelmek olanaksızdı. Bu uzaklık, aşılmaz bir dağ gibi dikiliyordu Fatoş'un karşısına. Mavi gözleri yaşardı. Pembe dudakları kıvrıldı. Ağlayacaktı, ama yine de tuttu kendini.

"Okumak istiyorum ben baba!" diyebildi.

Babası ilkin sustu, sonra biraz sertçe :

"Haydi, kızdırma beni!" dedi. Eli şarap şişesine uzandı.

Aradan upuzun yedi ay geçti. İki yüz on beş kez deniz, açık maviden yeşile, sonra yeşilden koyu maviye döndü.

Fatoş'un, babası ile dargın bir dayısı vardı. Bin yüz tonluk Derya Gülü ge-

misi ile buradan geçerdi. Her uğrayışında demir atar, iki-üç saat gizlice Fatoş'la konuşurdu.

Fatoş, denizin renginden farklı bir maviye boyanmış gemiyi farketti. Elini kaldırdı uzaktan. Dayısı görmüştü onu, iki kolunu yukarı kaldırarak salladı.

Fatoş geriye döndü. Kulenin kapısından içeri baktı. Babası yatağında uyuyordu. Kirli bir sarılık vardı yüzünde. Top atılsa duymazdı. Ayaklarının ucuna basarak, taş merdivenlerden sekerek aşağıya indi. Kıyıda bir süre, geminin demir atışını seyretti. Gemiciler denize küçük bir kayık indirdiler. Dayısı, gemici kasketini çıkardı ve küreklere asıldı. Beş dakika sonra, iki kayanın arasındaki demir halkaya sandalı bağladı ve beş metre yukardaki Fatoş'a seslendi :

"Hey Fatoş, nasılsın ?"

"Geliyorum dayıcığım !."

Hemen aşağıya indi, dayısının kollarına atıldı. Ağlamaya başladı. Dayısı şaşırmıştı. Sonra sustu. Bir solukta, okula gidemediğinden yakındı. Mavi gözleri, yağmurlu bir denize bakar gibi dalgındı.

Dayısı : "Ver elini bana, yürü bakalım," dedi.

Küçük kayığa bindiler, gemiye çıktılar. Yarım saat sonra, kıyıdan epeyce uzaklaşmışlardı. Fatoş, kaptan köşkü penceresinden, deniz fenerine bakıyordu hep. Yitip gidinceye değin, öyle yerinde oturdu kaldı. İki gün iki gece güneşli ya da karanlık kıyıların önünden geçip büyük bir kente adımını attı.

Üç gün sonra beyaz yakalı siyah önlüğü ve taralı saçları ile okulun merdivenlerini çıkmaya başladı.

Resim : Mehmet Sönmez

haldun taner

homeros

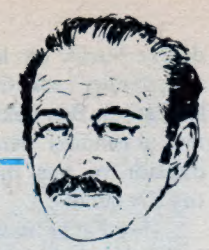

Anadolu'da olanlarınız bilir, ya da işitmiştir, Aşıklar vardır, ellerinde sazları köy köy dolaşır, şarkı söyler, öykü anlatırlar. Saz şairi de denir bunlara, gezici ozan da.

İşte bundan bin yıllar önce bu gezici ozanların ataları olan Rhapsodlar vardı. Bu Rhapsodlar da köy köy gezip öyküler anlatırlardı halka. Olympos tanrılarının öykülerini, insanların işlerine nasıl karıştıklarını, komutanların savaşlarını, bu savaşlarda tanrıların rollerini.

Bu Rhapsodların en ünlüsü Homeros'dur. Homeros'un İsa'dan 800 yıl önce yaşadığı söylenir. Yedi kent, bu büyük anlatıcının doğum yeri olmak onurunu paylaşamazlar. Büyük bir olasılıkla İzmir'de doğduğu sanılıyor.

Homeros'a iki büyük anlatı borçluyuz: İlyada ve Odysseia efsanelerini.

İlyada, Troya savaşlarını içerir. Troya savaşı Akhalarla Troyalılar arasında olmuştur. 10 yıl sürer. Homeros bu savaşları, bu savaşın iki taraftaki kahramanlarını, karıları ve çevreleri ile anlatır.

Yukarda da dediğimiz gibi, Olympos tanrıları da ikiye bölünmüştür. Kimileri Akhaları kimileri Troyalıları desteklemektedir. Homeros bir yandan aşağıdaki insanları, bir yandan yukardaki tanrıları bu savaşın içinde yansıtır. On yıllık savaşın tümünü değil de, en gerilimli, en yoğun bölümlerini seçer. 16,000 den fazla dizeli olan bu destan yirmi dört bölümdür. Yiğitlik, dostluk, bağlılık, kin, öç, aşk, anılara bağlılık, zekâ, hile, beceri, fedakârlık, yurt sevgisi, ölüm gibi insanların yaşamının belli başlı ögelerini çok büyük bir güç ve ustalıkla dile getirir.

Odysseia ise, bu savaşa katılan savaşçılardan birinin, Odysseus'un serüvenlerini içerir. Bir kişinin öyküsüdür. Ama roman gibidir, canlı, hareketli, zengin, ilginç, gerilimli, akıcı.

Troya savaşında tarih sırasına göre bir anlatı varken, Homeros Odysseia'da bu sırayı bozar. Zaman içinde gidip gelir, bazen birden geriye döner, bazen olduğu yerden öteye doğru anlatısını sürdürür. Sahneler sık sık değişir.

Bu destan da beş bölümden oluşur. İlyada ve Odysseia gerçekten olmuş bir tarih olayının bir ozan hayali ile bezenip verilişidir. Eski çağların en büyük iki romanıdır bu efsaneler.

Bunları yaratan işte bizim İzmirli Homeros ustadır.

Yaşamının sonunda kör olan bu yüce ozan, insanlığa ölmez iki anayapıt bırakmıştır. Daha sonra kuşaklarca insan bu iki efsaneyi okumuş, onun anlatı gücüne hayranlık duymuştur. Kuşaklarca yazar bu büyük ustadan gözlem dersi almıştır.

Başka sanat dallarında çalışan sanatçılar örneğin ressamlar, heykeltraşlar, kendi yaratmaları için bol bol esinlenmişlerdir.

İster misiniz bu filim kadar ilginç iki destanı biz de birlikte gözden geçirelim ?

✱

Vaktiniz olursa gelecek hafta yine burada buluşalım. Benim sizler için her zaman vaktim var.

PEMBE PANTER

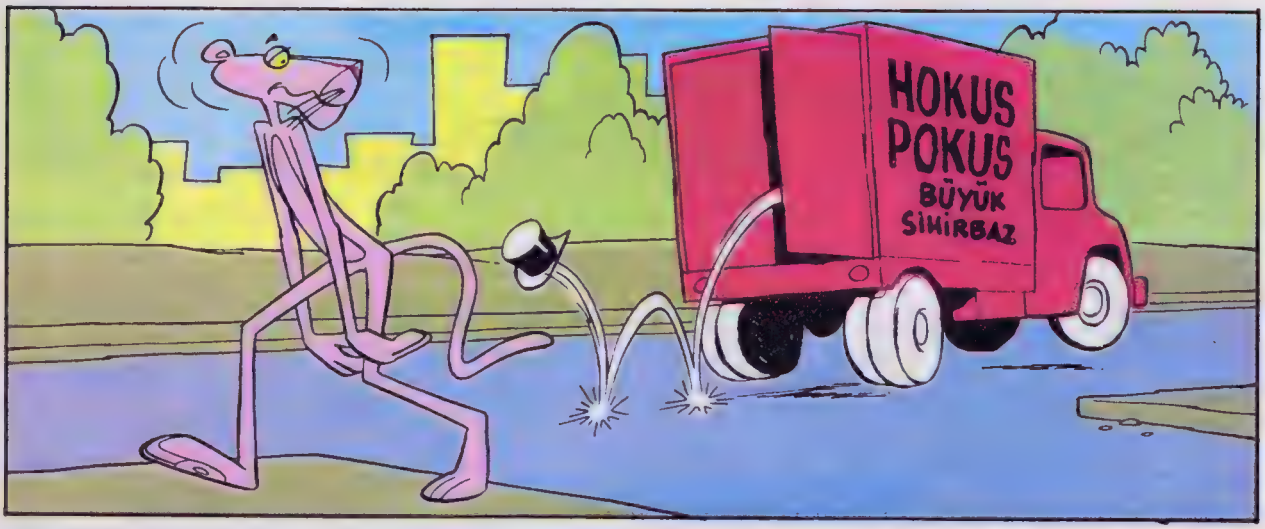

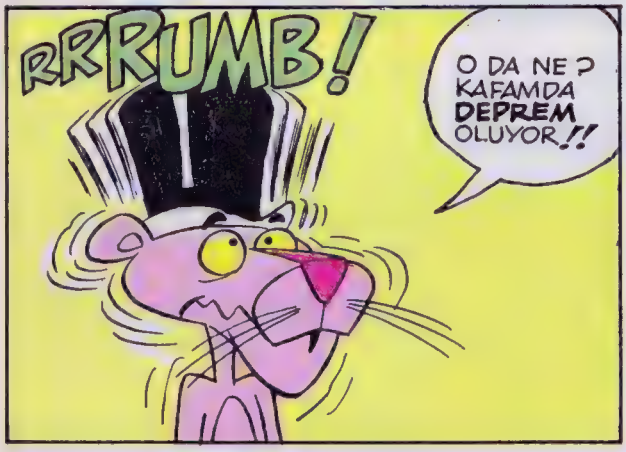

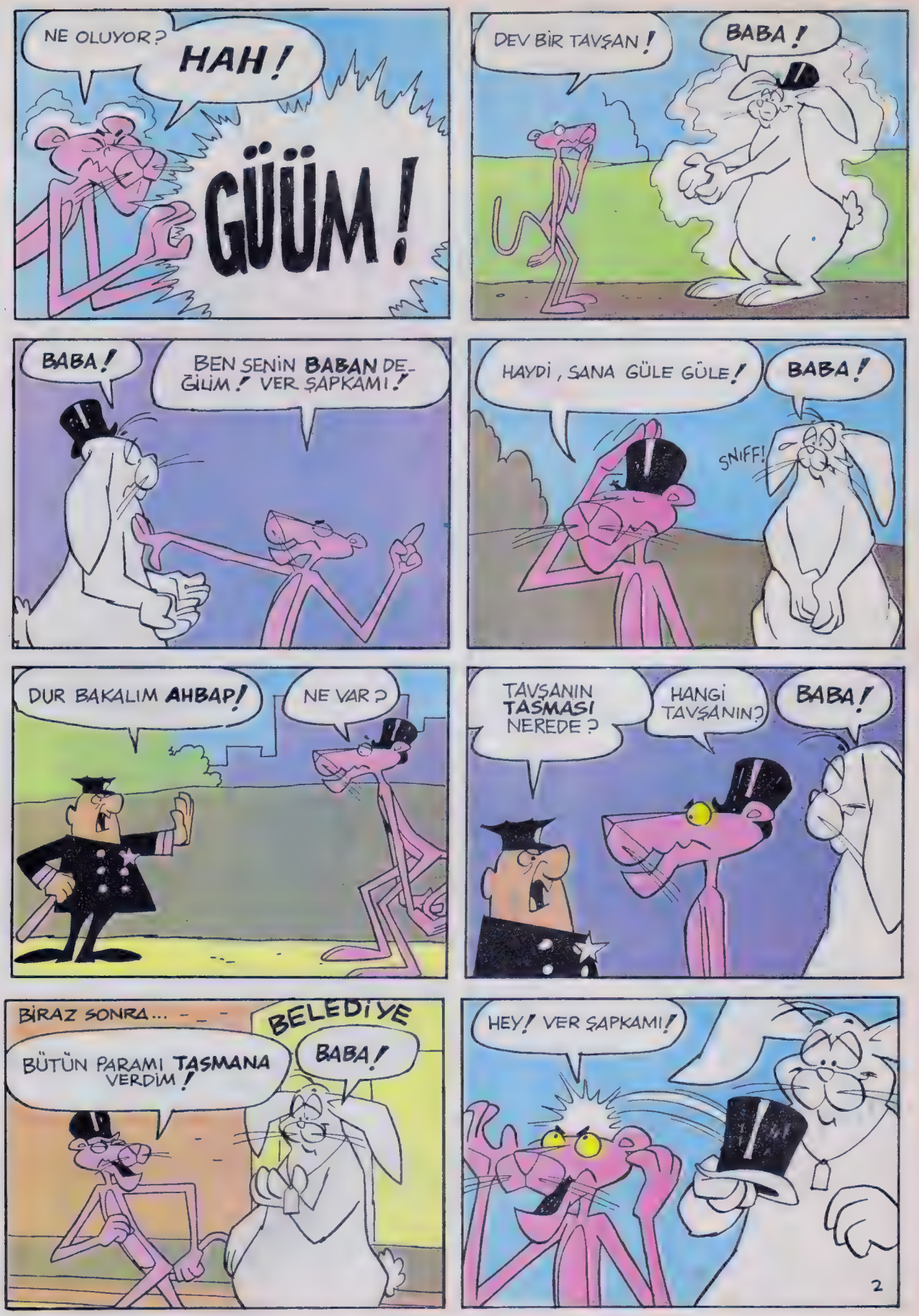
NE OLUYOR?
HAH!
GÜÜM!
DEV BİR TAVŞAN!
BABA!
BABA!
BEN SENİN BABAN DEĞİLİM! VER ŞAPKAMI!
HAYDİ, SANA GÜLE GÜLE!
BABA!
SNIFF!
DUR BAKALIM AHBAP!
NE VAR?
TAVŞANIN TASMASI NEREDE?
HANGİ TAVŞANIN?
BABA!
BİRAZ SONRA...
BELEDİYE
BÜTÜN PARAMI TASMANA VERDİM!
BABA!
HEY! VER ŞAPKAMI!
2

NEEE?
BİR TORBA PARA!!
TAP! TAP!
BABA!
$
GEL SENİ YEMEĞE GÖTÜREYİM YAVRUM!!
$
DUR!
BİR OTOMOBİL ÇIKAR ŞUNDAN!!
PAT!
HARİKA!!
BABA!
EN LÜKS LOKANTA-YA GİDİYORUZ!
BABA!
BANA ŞİŞ KEBAP GETİR! ÜÇ PORSİYON!
BAŞÜSTÜ-NE!
3

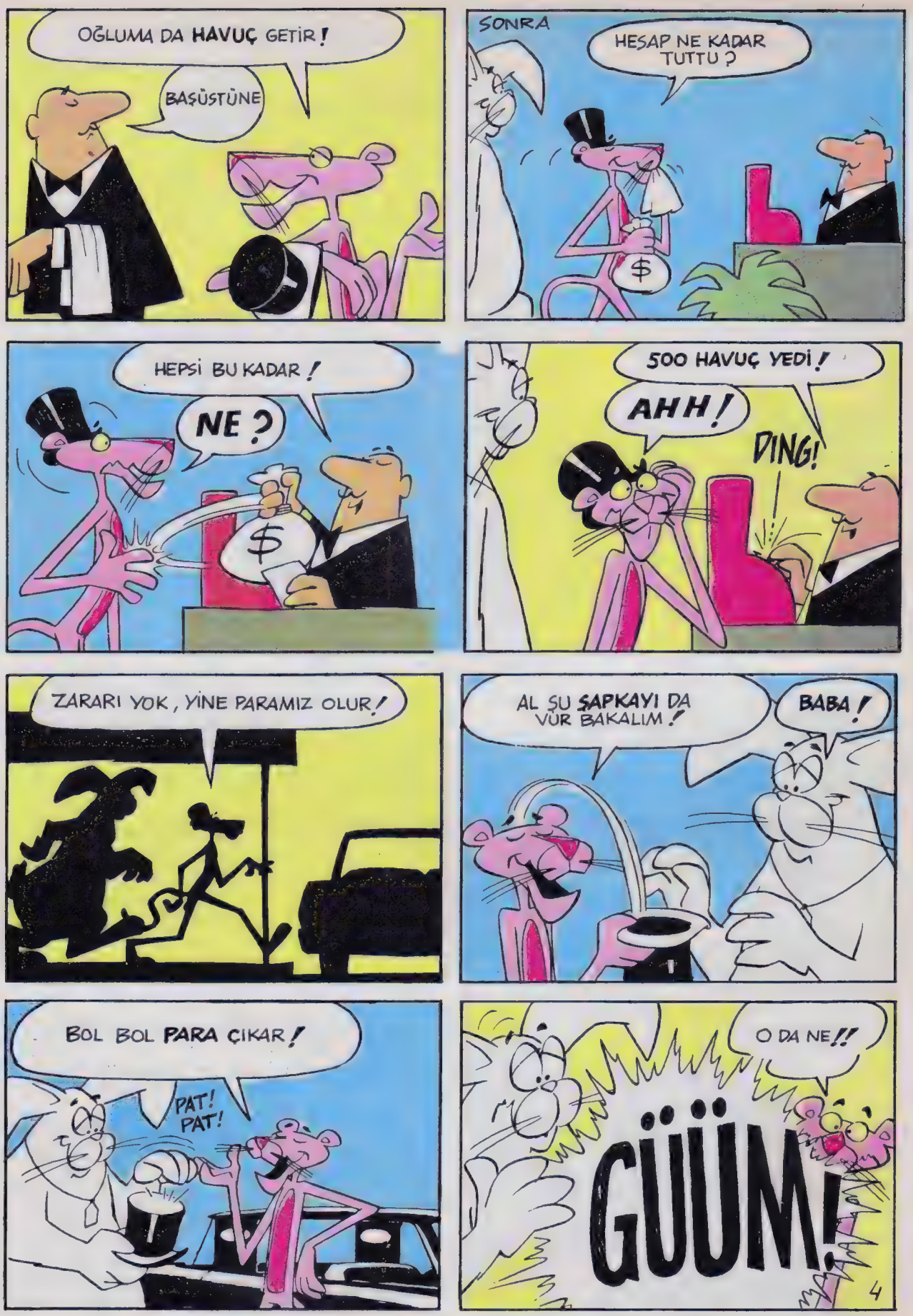
OĞLUMA DA **HAVUÇ** GETİR!
BAŞÜSTÜNE
SONRA
HESAP NE KADAR TUTTU?
HEPSİ BU KADAR!
NE?
500 HAVUÇ YEDİ!
AHH!
DING!
ZARARI YOK, YİNE PARAMIZ OLUR!
AL ŞU **ŞAPKAYI** DA VÜR BAKALIM!
BABA!
BOL BOL **PARA** ÇIKAR!
PAT! PAT!
O DA NE!!
GÜÜM!
4

BİR TAVŞAN KIZ!
DUR BİR DAKİKA!
OĞLUM!
TAVŞANIM!
NE YAPIYORSUN? BABANI BEKLE!
BENİ BIRAKIP NERELERE GİDİYORSUN ?OĞLUM ?
TAVŞANIM!
HEY! ŞAPKAMI VER!
VROOOOOM!!
ARABAMI GETİR!
ŞEHİR DIŞI
İŞTE BÖYLE ... ÇOCUĞUNU BÜYÜTÜ-YORSUN, O KADAR EMEK VERİYORSUN KAÇIP GİDİYOR!!
SON
5

MÜJDAT GEZEN

aptal hamdi

Bizim sokağın sonundan sağa sapınca karşınıza geniş bir alan gelir. Bakımsız, eğilimli, toprak bir alan. Boş bırakılmış, belki de yeşil saha diye ayrılmış bir alan. Bu alanın çevresinde gecekondular yer alır.

Hamdi önde ben arkada, yola koyulduk.

– İşte burası, dedi.

Mavi çivit boyalı, oldukça temiz, tek katlı düzayak bir ev.

– Senin baban iyi ustaymış doğrusu, bu kadar güzel bir evi kimse kolay kolay yapamaz.

– Ben de yardım ettim, dedi.

– Haaah şimdi oldu. Ben de tek başına insan bu kadar güzel bir yapıyı nasıl meydana getirir, diyordum.

Bunun şaka olduğunu anladı Hamdi.

– Alay etme, dedi. Gerçekten yardım ettim.

– Ne mutlu sana ki, emeğin geçmiş bir evde yaşıyorsun.

Kapıyı itince açıldı. İçeri girdik. Küçücük bir bahçeden geçince evin giriş kapısı. Kapı aralıktı. Hamdi önce kendi girdi.

– Hamdi, sen misin? diye bir erkek sesi geldi içerden.

– Evet baba, benim. Sana arkadaşımı getirdim.

Yağız tenli, gür bıyıklı, sakalı sabah traş olduğu halde bu saate dek uzamış, kara kaşlı, kara gözlü, 32-35 yaşlarında, orta boylu bir adam bizi karşıladı.

– Babam, dedi Hamdi. Baba, bu da arkadaşım.

– Sizi tanıdığıma çok memnun oldum bey. Hamdi bahsedip duruyordu. Şeref verdiniz. Kusura bakmayın, dedi.

– Asıl siz kusura bakmayın, çünkü böyle apar topar kalktık geldik.

– Annesi henüz fabrikadan çıkmıştır. Yolu benden daha uzak olduğundan yarım saat kadar geç geliyor bizden. Size kahve ikram etmek isterim. Az beklerseniz hanım neredeyse gelir.

– Hiç zahmet etmeyin, dedim. Tiryakisi değilim.

Bir süre sessiz geçti. Üçümüz birbirimize bakışıp durduk. Sessizliği ilk bozan ben oldum.

– Hamdi sık sık bize gelir gider, herhalde haberiniz vardır.

– Sizi rahatsız etmiyor ya? diye sordu.

– Hayır. Hamdi'yi çok seviyorum. Sizi kutlarım. Çok iyi bir evlât yetiştiriyorsunuz. Çok akıllı ve zeki.

Adam gülümsedi.

– Sağolun, bunu sizden duymak bizi sevindirir, dedi.

Hamdi'nin bu sözüme sevinip sevinmediğini pek anlayamadım. Çünkü o bu sözler konuşulurken içeriye geçmişti. Az sonra elinde bir şekerlikle döndü. Bana şeker ikram etti. Babasına da tuttu. Teşekkür ettim.

Bu sırada kapı açıldı. İçeriye temiz yüzlü, otuz yaşlarında bir kadın girdi.

– Hoş geldin anneciğim, diye sarılıp öptü Hamdi kadını.

– Hoş geldiniz efendim, dedi kadın.

– Hoş bulduk.

Babası beni tanıştırdı. Kadıncağız apar topar pardesüsünü çıkartıp :

– Kahveyi nasıl içersiniz? diye sordu.

– Hiç zahmet etmeyin, dedim. Yorgunsunuz. Zaten ben de kalkacağım.

– Bir kahve içseydiniz...

– Gerçekten zahmet etmeyin. Nasıl olsa gene geliriz. Karım da sizi tanımak ister.

– Çok memnun oluruz, dedi genç kadın.

Yorgunluğu yüzünden okunuyordu.

İzin isteyerek ayrıldım.

her sayı bir konuk

Hazırlayan : ERHAN AKYILDIZ

Emel Sayın

Sivas'ta doğdum. 1945 yılının soğuk bir kasım ayında. Babamın görevi nedeniyle orada bulunuyorduk. Doğduğum gün annemin anlattığına göre her taraf diz boyu karlarla kaplıymış. Çocukluk günlerim güç koşullar içinde geçti. Buna rağmen o günleri çok severim. Elli bin yaşında da olsam, çocuğum ben. Bebekler, filler, rengarenk kartpostallar ve bir yığın küçük oyuncaklarla oynarım fırsat buldukça. Çocukluk günlerim çok güç koşullar altında geçti demiştim ya, ondan olacak, gerçek çocukluğumu yaşamadığım için bugünkü davranışlarım hep çocuksudur.

Öğrenimim de Anadolu'nun değişik kentlerinde sürdü. İlkokulu Kayseri'nin İncesu kazasında, ortaokulu, Uzunköprü Ortaokulu'nda okudum. Ortaokuldan sonra müzik sevgisi ağır bastı, İstanbul Belediye Konservatuvarı Şan Bölümü'ne girdim ve orayı bitirdim. Birazcık tiyatroculuğum da vardır. O yıllarda İstanbul Belediyesi Çocuk Tiyatrosu kadrosundaydım.

Çocukluk yıllarımı düşündükçe aklıma hemen, hiç unutmadığım bir anı gelir. 4 çocuklu bir memur ailesinin büyük kızıydım. Zar zor geçiniyorduk. Ortaokul 2. sınıfa devam ediyordum. O zamanlar bütün hayallerimi bir çift topuklu pabuç süslüyordu. Bir gün gizlice annemin topuklu pabuçlarını giyip okula gittim. O gün okula giderken bir alımlı yürüyüşüm vardı ki görmeyin.

Olacak işte, ayağım bir taşa takıldı ve düştüm. Dizimin kanamasına aldırmıyordum, aklım fikrim gizlice giydiğim annemin topuklu pabucundaydı. Akşama kadar ağladım. Akşam eve dönünce gözlerim kıpkırmızı olmuştu ağlamaktan. Annem halime bakıp acımış olmalı ki, pabucunu yırttığım için herhangi bir şey söylemedi. Yalnızca bir daha kendisinin iznini almadan bir şey yapmamamı tembih etti.

Müziğe 14 yaşlarında başladım. Arif Sami Toker'den dersler aldım. Aynı yıl, Arif Sami Toker'in açtığı bir ses yarışmasında birinci gelerek profesyonel müzik çalışmalarıma başladım. Üç kız kardeşim daha var. Adları Şenel, Fatoş ve Hülya...

Afrika'ya bir yolculuk yapılacaktı...
Bu yolculuğa katılacaklar, bir yarışma sonunda seçilecekti...
Yarışmaya girenler arasında sekiz arkadaş vardı...

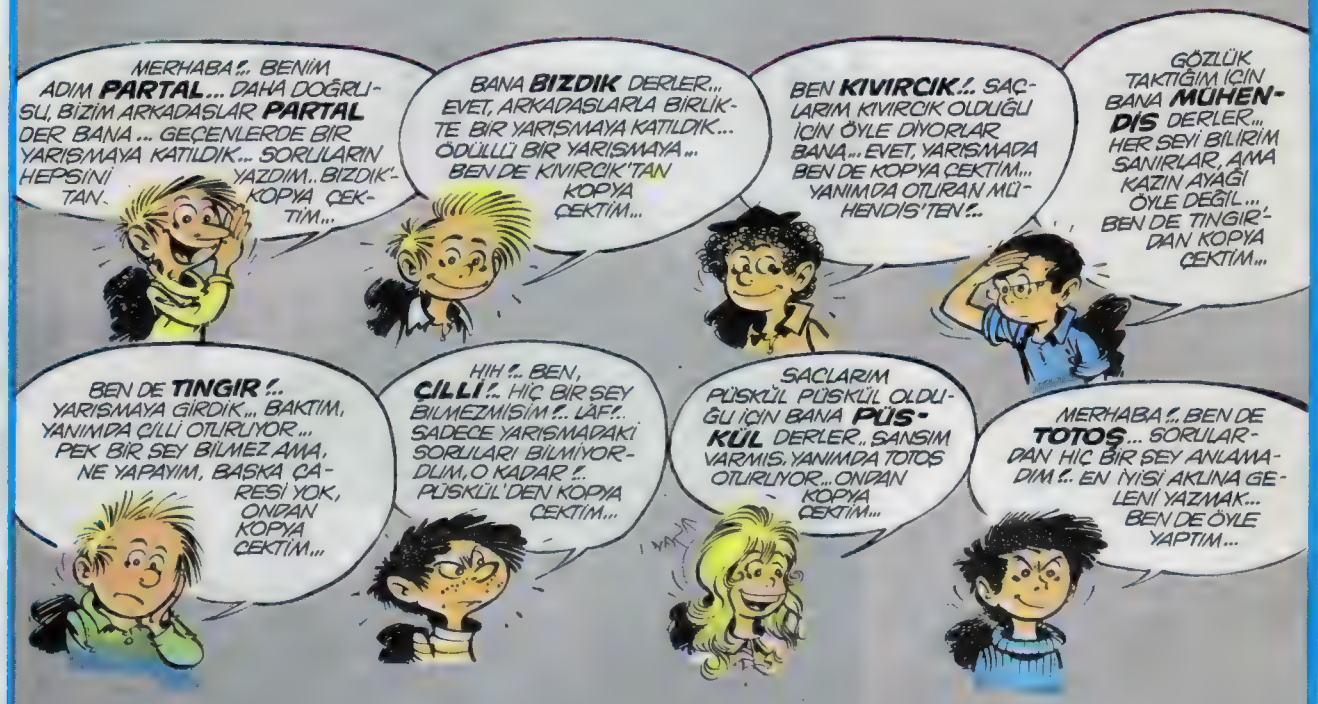

HADİ BAKALIM, SEVGİLİ OKURLAR,
TOTOŞ'LA ARKADAŞLARININ KATILACAĞI

büyük yolculuk

BAŞLIYOR.... GÖRELİM BAKALIM, NELER OLACAK....

(c) Dargaud — Milliyet Yayınları

totoş

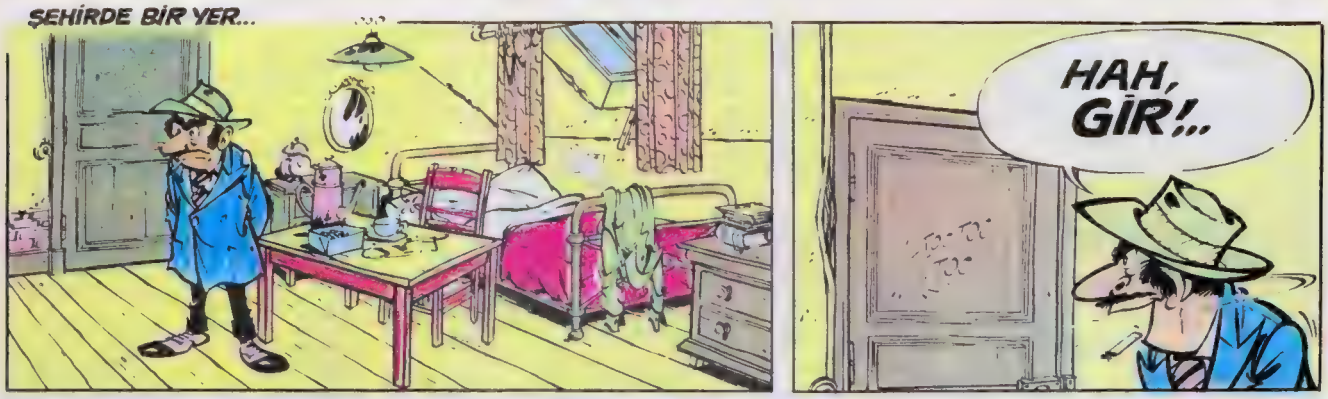
ŞEHİRDE BİR YER...
HAH, GİR!..

BAVUL YANINDA MI?
İŞTE BURADA!.. YARIŞI KAZANANLARA ARMAĞAN EDİLECEK BAVULLARIN ESİ...
BU MU, BAVUL DEDİĞİN? BU KARTON KUTU MU? BANA BAK, YANLARINDA GÖTÜRECEKLERİ SAHANE BAVULLAR ARMAĞAN ETMELİYİZ ONLARA!..
EVET, TABİİ... AMA BANA VERDİĞİNİZ PARA ANCAK BU BAVULLARA YETİŞİYOR...
SAHANE BAVULLAR İSTİYORUM.. PARAM DA YOK! AMA ÇOK ÜSTELERSEN FARKI KURŞUNLA ÖDEYEBİLİRİM...
NE? ÖHÖ... CANIM, PARANIN NE ÖNEMİ VAR? AYNI FİYATA SAHANE BAVULLAR GETİRECEĞİM SİZE..

AYNI MAHALLEDE...
PÜSKÜL!.. PÜSKÜL!..
PÜSKÜL, YARIŞMAYI KAZANDIN!..
SEN NEREDEN BİLİYORSUN BUNU?
ÇÜNKÜ SENDEN KOPYA ÇEKEREK BEN DE KAZANDIM... HA! HA! HAA!..
SENİ GİDİ HİLECİ!.. YA BUNU AÇIKLARSAM?
NEYSE... ZARARI YOK!.. ZATEN BEN DE TOTOŞ'TAN KOPYA ÇEKMİŞTİM!..

DEMEK HEPİMİZ KAZANMIŞIZ YARIŞMAYI!.. BU NE GÜZEL BİR RASTLANTI!..
ASLINDA KARŞILIKLI YARDIMLAŞTIK DESEK, DAHA İYİ OLUR...
HEY!.. YARIŞMA KURALLARINI SONUNA KADAR OKUMADIK!.. BİR ELEME DAHA OLACAKMIŞ!..
NE ELEMESİ? AMA KALLEŞLİKTİR BU!..
GİDEMEYECEK MİYİZ YANİ?
HAKLI... ÖYLE YAZILI!..
BENİM BİR ÖNERİM VAR... ELEMEYİ DE KAZANALIM...
ÇOK İYİ BİR ÖNERİ...
İYİ AMA, NASIL KAZANACAĞIZ?

totoş

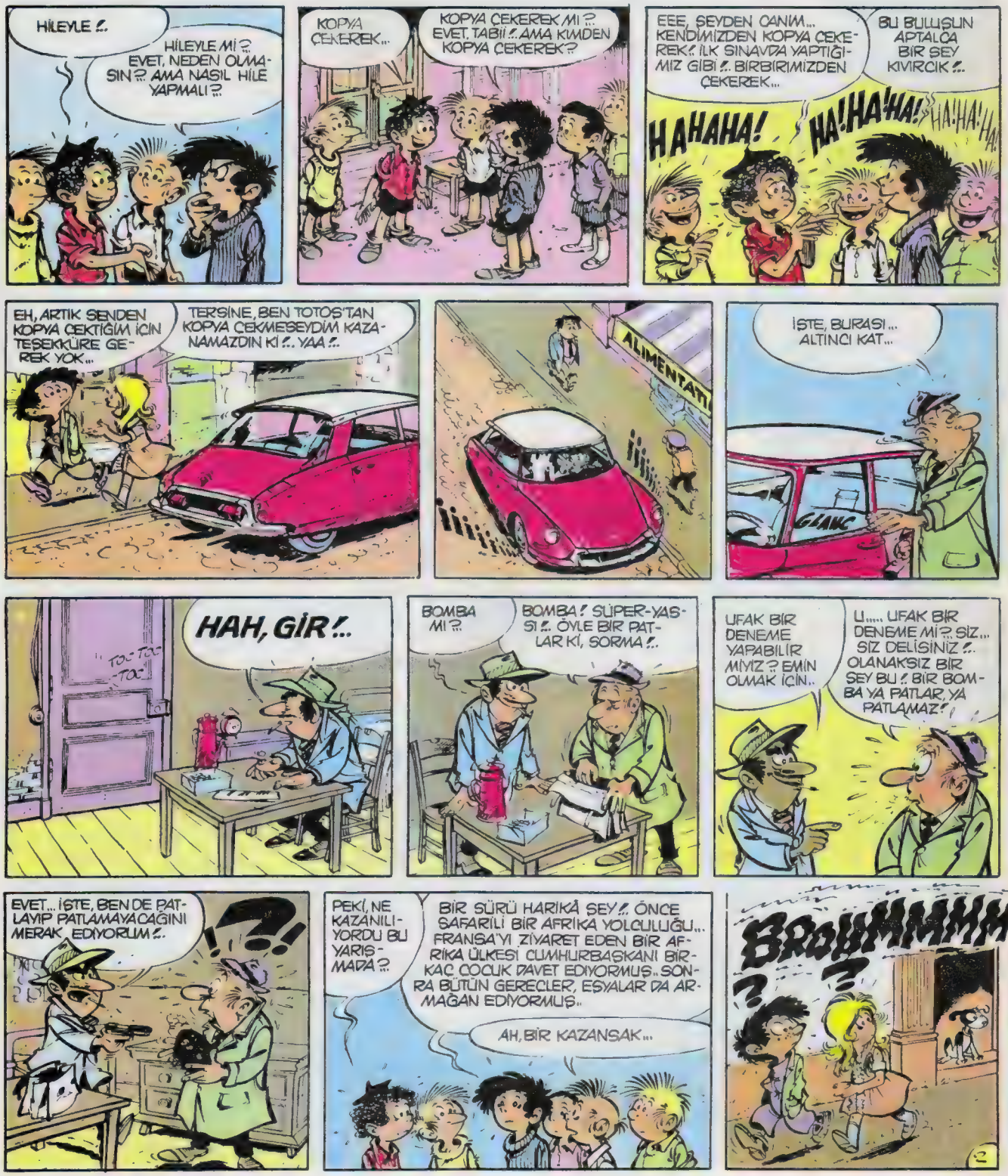
HİLEYLE!..
HİLEYLE Mİ?.. EVET, NEDEN OLMASIN?.. AMA NASIL HİLE YAPMALI?..
KOPYA ÇEKEREK...
KOPYA ÇEKEREK Mİ?.. EVET, TABİİ!.. AMA KİMDEN KOPYA ÇEKEREK?
EEE, SEYDEN CANIM... KENDİMİZDEN KOPYA ÇEKEREK!.. İLK SINAVDA YAPTIĞIMIZ GİBİ!.. BİRBİRİMİZDEN ÇEKEREK...
BU BULUŞUN APTALCA BİR SEY KIVIRCIK!..
HAHAHA!
HA!HA!HA!
HA!HA!HA!
EH, ARTIK SENDEN KOPYA ÇEKTİĞİM İÇİN TEŞEKKÜRE GEREK YOK...
TERSİNE, BEN TOTOS'TAN KOPYA ÇEKMESEYDİM KAZANAMAZDIN KI!.. YAA!..
ALIMENTATI
İŞTE, BURASI... ALTINCI KAT...
GİANC
HAH, GİR!..
TOC-TOC-TOC
BOMBA MI?..
BOMBA! SÜPER-YASSI!.. ÖYLE BİR PATLAR Kİ, SORMA!..
UFAK BİR DENEME YAPABİLİR MİYİZ?.. EMİN OLMAK İÇİN..
LI..... UFAK BİR DENEME Mİ?.. SİZ... SİZ DELİSİNİZ!.. OLANAKSIZ BİR SEY BU! BİR BOMBA YA PATLAR, YA PATLAMAZ!
EVET... İŞTE, BEN DE PATLAYIP PATLAMAYACAĞINI MERAK EDİYORUM!..
PEKİ, NE KAZANILIYORDU BU YARIŞMADA?..
BİR SÜRÜ HARİKA SEY!.. ÖNCE SAFARİLİ BİR AFRİKA YOLCULUĞU... FRANSA'YI ZİYARET EDEN BİR AFRİKA ÜLKESİ CUMHURBAŞKANI BİRKAÇ ÇOCUK DAVET EDİYORMUŞ.. SONRA BÜTÜN GEREÇLER, EŞYALAR DA ARMAĞAN EDİYORMUŞ..
AH, BİR KAZANSAK...
BROUMMMM
?
?

büyük yolculuk

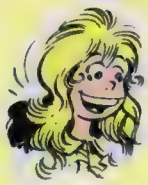

fofoş

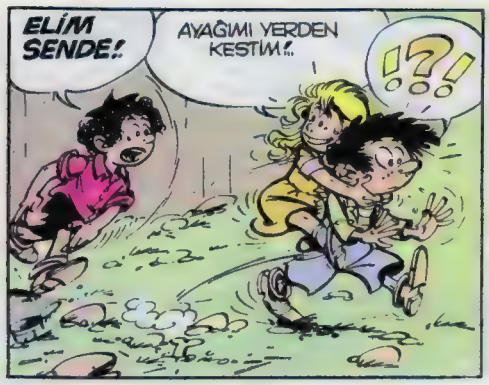
ELİM SENDE!
AYAĞIMI YERDEN KESTİM!
!?!

HA, HA, HA!.. SENİ İYİ ATLATTI KIVIRCIK..AYAĞI YERDE DEĞİL!..
EVET AMA, SENİN AYAĞIN YERDE ÇİLLİ!..

ELİM SENDE!..
Hıı?.. NE?..
HA!HA!HA!

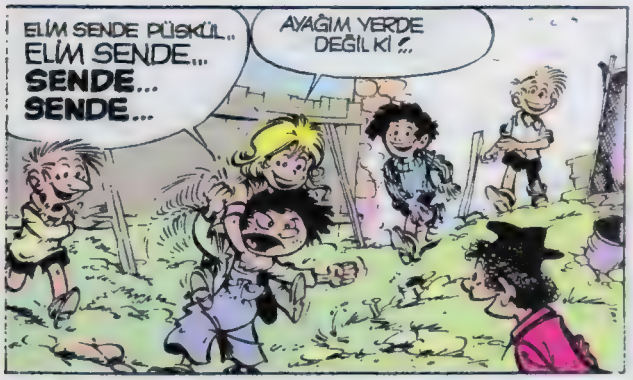
ELİM SENDE PÜSKÜL.. ELİM SENDE... SENDE... SENDE...
AYAĞIM YERDE DEĞİL Kİ!..

ÖTEDE...
HER ŞEY HAZIR!.. ŞİMDİ YARIŞMANIN BİRİNCİSİNİ SEÇMEK GEREKİYOR... FİNALE KATILACAKLARIN LİSTESİ BURADA.. PEDRO'DA SORULACAK SORULARIN YANITLARINI ELDE EDEBİLDİ...
BU BİRİNCİYİ SEÇME İŞİNİ ÜSTÜME ALIRIM BEN..
YİTİRECEK ZAMANIM YOK... FİNALE İKİ GÜN KALDI...

PÜSKÜL!.. İN ARTIK... OYNAMIYORUM DİYORUM SANA...
HADİ, HADİ!.. ÖYLE DERSİN AMA AYAĞIMI YERE BASAR BASMAZ EBE OLLİVERİRİM...

YARIŞMACILARDAN BİRİ BURADA OTURUYOR. GİDİP BU İYİ HABERİ VEREYİM...

HANIMEFENDİ... BU ZİYARETİMİN NEDENİ, OĞLUNUZUN BİR YARIŞMAYA KATILMASI VE...
?
HAYIR, BEYEFENDİ!.. OĞLUMU TANIRIM BEN... BÖYLE BİR ŞEY YAPMAZ.. TERBİYELİDİR, BENİM OĞLUM.. HİÇ BİR ŞEYE KATILMAZ.. İSRAR ETMEYİN BEYEFENDİ... BENİM OĞLUM HİÇ BİR ŞEYE KATILMAZ VE BULAŞMAZ...

VAY CANINA!.. FENA BAŞLADI BU İŞ!.. BAŞKA KAPI ÇALMALI!..
GLONC!

LİSTEDEKİ İKİNCİ ÇOCUK BURADAN AZ ÖTEDE OTURUYOR.. ONA GİDEYİM...

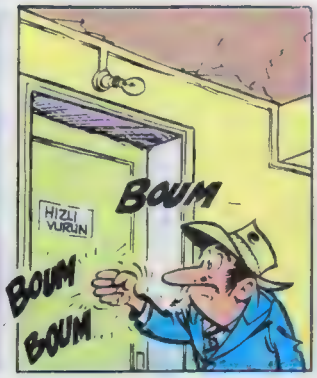
HIZLI YURUN
BOUM
BOUM
BOUM

GÜNAYDIN BEYEFENDİ... YARIŞMA İÇİN GELİYORUM.. YARIŞMAYA KATILAN OĞLUNUZDU, DEĞİL Mİ?..
NE YAPIYORMUŞ OĞLUM?.. BİR DAHA SÖYLEYİN BAKAYIM... AĞZINIZDAN ÇIKANA DİKKAT EDİN, KARIŞMAM HA!..
4

büyük yolculuk

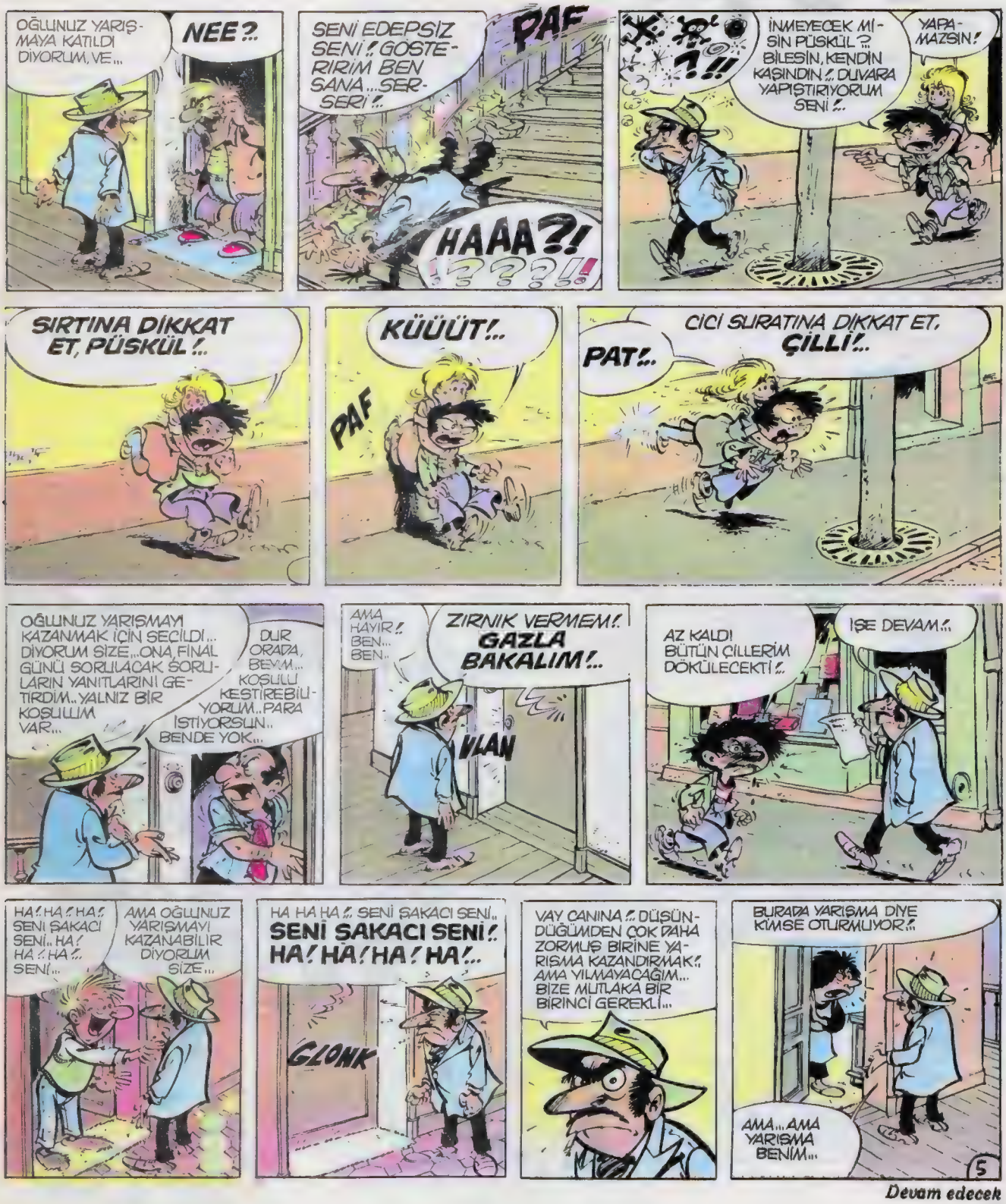

Devam edecek

TÜRKİYE'M

ışıl ozgenturk

ırmaklar içinde bir «kızılırmak»

Kızılırmak şöyle başladı söze :

"Ben Kızıldağ'dan doğarım. Bulutlar yağmur olur, dağın bağrına düşer, ben doğarım. Uzun bir yolculuğa başlarım her sabah. Daha güneş coşkun sularıma vurmadan, daha alaca balıklarım uykudayken usulca kalkarım yatağımdan. Yatağım yaban çiçekleri kokar. Yolumu sorarsan ırak. Yolumun sonunda bir kocaman su bekler beni. Adı Karadeniz. O her gün yolumu gözler, ben her gün ona ulaşmak için dağ bayır aşar giderim."

Çocuk kalemlerini, defterlerini sıraladı önüne, düşünmeye başladı :

"En uzun ne demek? Bu sorunun cevabını bulmak için sarı, yeşil, kırmızı kalemlerimi alt alta sıraladım. Yeşil kalemim sarı kalemimden uzundu. Kırmızı kalemim ise hem yeşil kalemimden, hem sarı kalemimden uzundu. Öyleyse kırmızı kalemim en uzundu. Öğretmenimiz, 'Kızılırmak yurdumuzun en uzun ırmağıdır; dedi. Tıpkı kırmızı kalemim gibi. O nasıl kalemlerim içinde en uzunsa, Kızılırmak da ırmaklarımız içinde en uzundu. Keşfetmek için Kızılırmak'ın uzunluğunu, aldım elime kırmızı kalemimi, geçtim haritanın başına."

Sürdürdü sözünü Kızılırmak :

"Sivas yaylaları çoktan geride kaldı. Şimdi Nevşehir bağlarındayım. Güneş tepeye tırmanıyor. Toprak uyandı uyanacak. Yaban çiçeklerinin kokusu dört bir yanımı sardı. Bin bir renkli balıklarım karınlarını doyurup oyuna başladılar bile. Cırcır böcekleri canım sıkılmasın diye yarışır gibi türkü çağırıyorlar. Köprülerin altından geçiyorum. Kimi zaman köprülerin üstünden trenler geçiyor. Bir de bakıyorum bir çocuk bana el sallıyor. Ona en güzel türkülerimi yolluyorum."

Kızılırmak ovadan geçerken, sözü onun sularında ayaklarını yıkayan çocuk aldı :

"Her gün yeniden yeniden gelir Kızılırmak. Köpüre köpüre. Köyümüzün yamacından akıp gider. Kimse yolundan alıkoyamaz onu. Eyleşmez sağda solda. Hep acelesi vardır. Kışın rüzgarlar, yazın çiçek kokuları arkadaşlık eder ona. Sıcaklar bastı mı sakin, duru akar. O zaman arkadaşlar toplanır, serin sularında çimeriz. Köyün yaşlıları, en çok da ninem, bir yığın masal söyler Kızılırmak üstüne. Bir başladı mı anlatmaya, sürer gider geceler boyu. Bir yandan da Kızılırmak akıp gider."

Çocuk ninesini çağırdı. Nine bir masal söyledi :

"Şu dağlarda eskiden, çok eskiden bir garip çoban yaşarmış. Çobanın ince uzunmuş boyu. Kara gözleri varmış. Tek dostu kavalıymış. O kavalını çalmaya başladı mı, yer gök susar, beşikteki bebeler uyur, akarsular dururmuş. Yaşlılar gençleşir, dertliler dertlerini unuturlarmış. Çobanın sürüsünde bir kara koyun varmış. Çoban ne zaman kaval çalsa, bu kara koyun gelir yanıbaşında dururmuş. Gözlerini yumar dinlermiş kavalın sesini.

"Gün gelmiş, garip çoban Kızılırmak kıyısında bir bey kızı görmüş. O an yüreği yanmış. Başlamış kavalını çalmaya. Bey kızı kavalın sesini izleyip çobanın yanına gelmiş. Çobanı görür görmez de bir ateş düşmüş içine. Çobanla bey kızı birbirlerini sevmişler. Ama kız bey kızı, babası hiç garip bir çobana verir mi onu. Çoban gene de istemiş kızı. Bey bir şart koşmuş. Demiş ki: 'Sürüne üç gün üç gece tuz yedireceksin. Sonra onları Kızılırmak'ın bir yakasından öteki yakasına geçireceksin. Eğer sürünü su içirmeden ırmaktan geçirmeyi başarırsan, kızımı alırsın.

"Garip çoban sürüsüne üç gün üç gece tuz yedirmiş. Artık öyle olmuş ki, koyunlar su su diye melemeye başlamışlar. Üçüncü günün sabahı bütün köy ırmağın kenarına gelmiş. Garip çoban sürüsünü suya salmadan önce, kara ko-

yunun yanına gitmiş. Kulağına eğilip kavalını uzun uzun çalmış. Kaval çaldıkça kara koyun başını sallar dururmuş.

"Çok geçmemiş, vaktidir diyerek çoban sürüyü suya salmış. Koyunlar birbirlerini çiğneyerek suya doğru koşmaya başlamışlar. İşte tam o sırada çoban kavalını üflemiş. Koyunlar oldukları yerde durmuşlar. Kara koyun hepsinin önüne geçmiş, başlamış yürümeye. Çoban kavalını çalıp durumuş. Koyunlar da kara koyunun ardından teker teker ırmağı geçerlermiş. Bir tanesi bile su içmemiş. Bey kızını çobana vermiş."

Kızılırmak yeniden söze girdi :

"Güneş tepeye vardı. Ben de epeyce yol aldım. Sürüler dağlardan iniyor. Kara koyunum, sen nerdesin? Yoksun gene. Bu uzun yolculuklarımda hep seni görmeyi düşlerim. Nerede bir karartı görsem, yüreğim küt küt atar. Ama bir türlü görünmezsin sen. Çok oldu görüşmeyeli, gel artık. Birazdan döner tekerleklere geleceğim. Oraya vardın mı yolun yarısını aşmışım demektir. Döner tekerleklerin arasından geçerken çok yorulurum, uykum gelir. Olsun, Delice, Devrez, Gökırmak adlı çocuklarım bekler beni. Durmamalıyım."

Kızılırmak'ı haritasından izleyen çocuk bakalım neler öğrendi :

"Kırmızı kalemimle izliyorum Kızılırmak'ı. Kızıldağ'dan çıktı. Sivas yaylalarından, Kayseri'nin yamacından, Nevşehir'in içinden geçti. Geldi Hirfanlı Barajı'na. Suları döndü. Elektrik oldu. Sonra yeniden yola koyuldu. Ankara'nın yanından geçip Çorum'a girdi. Ankara-Çorum arası Delice ırmağı yetişti ona. Çorum'dan sonra Sinop-Samsun arasındaki sınırdan Samsun'a girdi. Geldi geldi, Bafra ovasında yayılıp Bafra burnunda Karadeniz'e kavuştu. Bu yolculuk kaç kilometre sürdü acaba? Tam bin yüz seksen iki kilometre sürmüş. Uzun değil mi ?

Kızılırmak aldı sözü :

"Güneş tepeden yavaş yavaş inmeye başladı. Yolculuğum çok geçmeden sona erecek. Çocuklarım Delice, Devrez, Gökırmak'la birlikte birazdan Bafra ovasına gireceğiz. Tütün kokusu boğazımı yakacak. Ama ilerledikçe tütün kokusunun yerini deniz kokusu alacak. Karadeniz orada, bana kollarını açmış bekliyor. Hızlanmalıyım. Onu kucaklamak için tez olmalıyım."

Çocuk ayaklarını yıkamayı bitirdi:

"Kızılırmak neden böyle deli akar, hiç aklım ermez. Sanırsın bir bekleyeni var. Dur durak bilmez. Eyleşmez sağda solda. Akar durur, akar durur."

Kızılırmak son sözünü söyledi :

"Her gün, her gün güneş doğmadan yola çıkmalıyım. Yolum ırak. O kocaman deniz ki, Karadeniz bekler durur beni. Onu çok bekletmemeliyim."

yeni bir sanat

Batı ülkelerinde, kent sokaklarında büyük yangın muslukları vardır. İtfaiyeciler su almak için onları kullanırlar. Bu yangın muslukları, kurşuni renkleriyle pek sevimli değildirler doğrusu. Günün birinde, Joy Walker adlı California'lı bir genç kızın aklına onları boyamak, daha sevimli bir görünüşe kavuşturmak geldi. Kolları sıvayıp hemen işe başladı. Böylece yeni bir sanat türü doğdu. Bu tür, öteki ülkelere de hızla yayıldı. Artık bir çok kentin sokaklarını rengarenk yangın muslukları süslüyor. İşte örnekler...

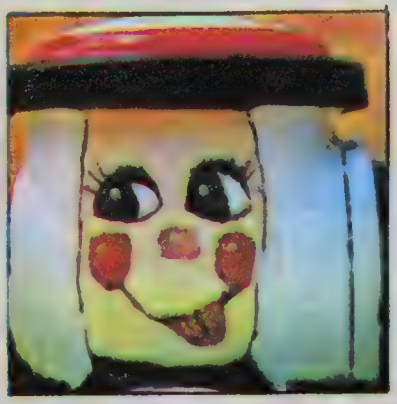

kâşifler

Televizyonda bir süredir "Kâşifler" adlı belgesel diziyi izliyorsunuz. Sizlere bu dizide yer alan kâşifleri, televizyon filminden fotoğraflarla tanıtmaya başlıyoruz.

KRİSTOF KOLOMB

1451-1506

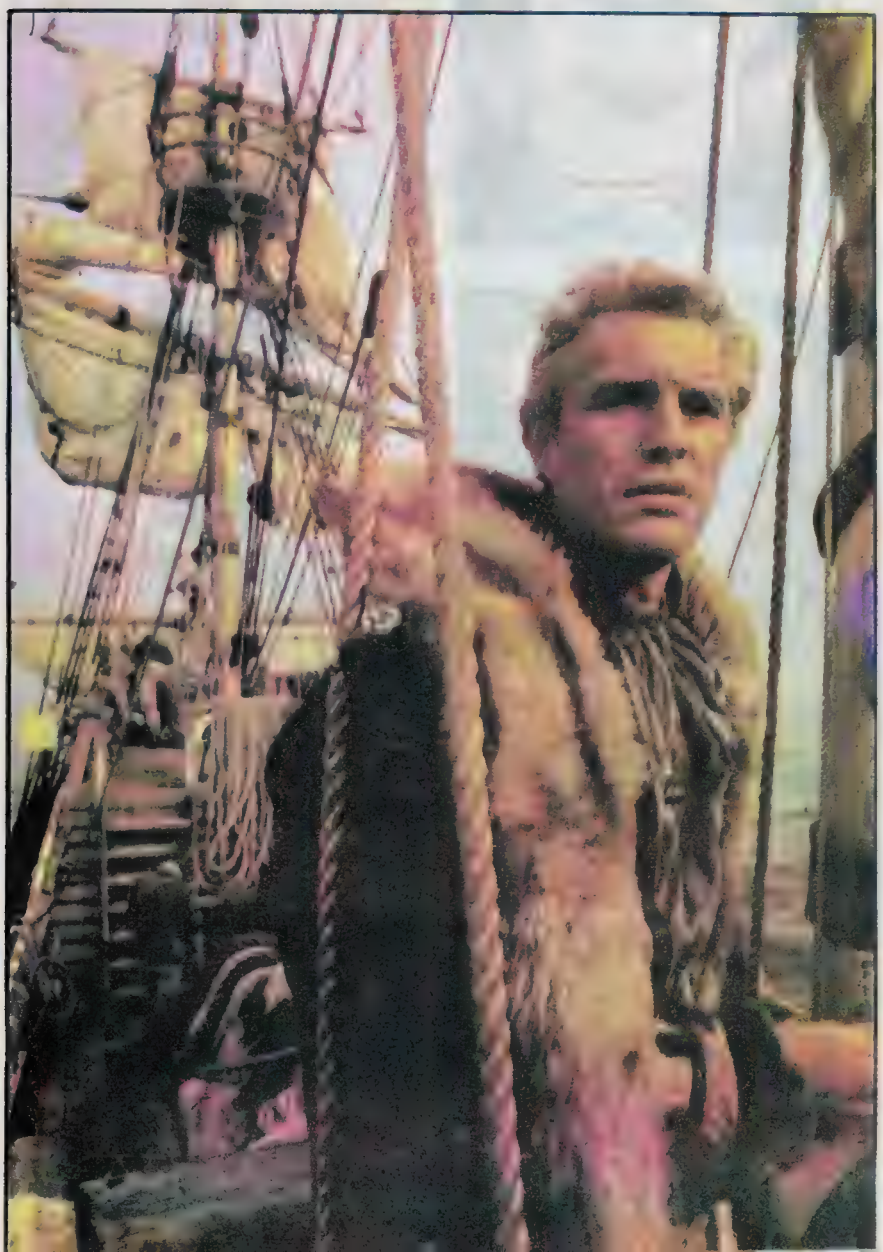

Kristof Kolomb rolünde Carlos Ballesteros

Zincire vurulmuş adam, geminin ambarındaydı. İspanya'ya götürülüyordu. Yeni Dünya'dan İspanya'ya ikinci dönüşüydü bu. İlk dönüşüne hiç benzemiyordu. Ne büyük törenlerle karşılanmıştı ilk dönüşünde... Barcelona kentine bir hükümdar gibi girmişti. Kral Ferdinand onu karşılamış, övgülerle, armağanlarla onurlandırmıştı. Halk, sokaklarda, saatlerce "Cristoval!" diye bağırmıştı.

O güzel günler sona ermişti artık.

Geminin kaptanı Alonso Vallejo, ambara indi.

"Amiral," dedi, "isterseniz zincirlerinizi çıkarayım."

"Hayır," dedi tutuklu, "bana bir kâğıtla bir kalem verin, yeter."

Kâğıt kalem getirilince de Kraliçe Isabella'ya bir mektup yazdı :

"Beni İspanya'ya götüren geminin kaptanı, zincirlerimi çıkarmak istiyor. Yüce Kraliçemiz beni bağışlayıncaya kadar o zincirleri çıkarmayacağım.

"Sizin buyruğunuza girdiğimde 28 yaşındaydım. Şimdi saçımdaki her tel bembeyaz. Hiç bir şeyim yok. Sırtımdaki pelerinimi bile alıp götürdüler. Yargıç önüne çıkarılmadan zindana atıldım. Sizden bir şey istemiyorum, yüce Kraliçem. Benim için ağlayın, yeter... Kulunuz Cristoval Colon için ağlayın..."

Kristoval Colon, ya da öteki adıyla Kristof Kolomb, 1451'de Cenova'da doğdu. Bir dokumacının oğluydu. Pavia Üniversitesi'nde astronomi ve geometri öğrenimi yaptı. Sonra denizlere açıldı. Akdeniz'i dolaştı. 1477'de İrlanda ile İzlanda'ya gitti. 28 yaşına gelince evlendi. Karısını bir süre sonra yitirdi.

Bu arada altın arama, zengin olma tutkusuna kapıldı. Gezgin Marco Polonun Cathay ülkesi (bugünkü Çin) hakkında yazdıklarını okumuştu. Doğuya gitmek, altın, fildişi, mücevher bulmak, sonra onları Batı'ya getirip satarak zengin olmak istiyordu. Ama Doğu'ya yolculuk etmek kolay değildi. Afrika ise Portekizlilerin elindeydi. Gidilecek tek yer vardı: Batı.

Dünyanın düz değil, yuvarlak olduğu söyleniyordu. Atlas Okyanusu'na açılarak batıya gitmek, böylece Hindistan'a ulaşmak olanak dışı değildi.

Portekiz Kralı II. John'a başvurdu. Ama başvurusu saçma görülerek geri çevrildi. Bunun üzerine, İspanya Kralı Ferdinand'ın karşısına çıktı. Düşüncelerini ona da açtı. "Gideceğim ülkelere Hristiyanlık ilkelerini de götürürüm. Dinimizi o insanlara da aşılarım," dedi. Kraliçe Isabella, "Hristiyanlığın aşılanması" sözünü duyunca, Kolomb'u destekledi.

Ama Kolomb'un başka koşulları da vardı : Kendisine Okyanuslar Amirali unvanının verilmesini diliyordu. Ayrıca, getireceği altınların ve başka değerli taşların onda birini istiyordu. Bu koşullar uygun bulunmadı.

Bir süre sonra, Kraliçe Isabella, Kristof Kolomb'a haber göndererek düşüncesini değiştirdiğini, bütün koşulların kabul edildiğini bildirdi. Kısa zamanda üç gemi hazırlandı. Gemilerin adları Nina, Pinta ve Santa Maria'ydı. Kolomb, Santa Maria'yla 3 Ağustos 1492'de denize açıldı.

Uzun bir yolculuk oldu bu. 10 Ekim'de Santa Maria'daki denizciler başkaldırdılar. Cathay'a varamamışlardı, bir an önce ülkelerine dönmek istiyorlardı. Kolomb, "İki-üç gün içinde sonuç alamazsak döneceğiz," diyerek onları yatıştırdı.

12 Ekim 1492 günü sabaha karşı 2'de Rodrigo de Triana adlı bir denizci, Pinta'nın direğinden Yeni Dünya'yı gördü.

Kolomb, bu ülkenin yeni bir kıta olduğunu bilmiyordu. Batıya giderek Asya'ya vardıklarını sanıyordu. Karaya ayak bastıkları yere San Salvador adını verdi. Daha sonra da, bugünkü Küba'nın bulunduğu yere, Colba'ya vardı. Colba'yı Japonya, yerlilerini de Japon sanıyordu.

Üç ay Yeni Dünya adalarında dolaştıktan sonra, yanına bazı yerlileri ve altından yapılmış süs eşyalarını alarak İspanya'ya döndü. Barcelona'da büyük bir törenle karşılandı.

Ferdinand ile Isabella'ya, "Bana yeteri kadar gemi ve asker verirseniz hem o ülkeleri ele geçiririm, hem de size dünyanın hazinelerini getiririm," dedi.

İspanya Kralı ona 17 gemi ile 1500 asker verdi. Kolomb ikinci kere Atlas Okyanusu'na açıldı. Yeni Dünya'da yakaladığı yerlileri İspanya'ya göndererek esir ticaretine başladı. Büyük bir kıyıma girişti. 300,000 yerliden 240,000'inin ölümüne ya da satılmasına yol açtı.

1496'da İspanya'ya döndü. Sekiz gemi daha alarak yine Yeni Dünya'ya gitti. Bu kere beceriksizlikle suçlandı. Ferdinand, onu denetlemek için Francisco Bobadilla'yı gönderdi. Bobadilla, Kolomb'un yönetimini beğenmedi, onu zincire vurdurarak İspanya'ya götürdü.

Kolomb, Barcelona'da Isabella'yı etkilemeyi başardı. Suçsuz görüldü. Dört gemi ve 150 adamla 9 Mayıs 1502'de yine denize açıldı.

Son yolculuğu başarılı olmadı. 19 Mayıs 1506'da öldüğünde gözden düşmüştü. Bulduğu ülkelerin Yeni Dünya'ya ait olduğunu hâlâ bilmiyordu.

Kolomb'un zincirlerle İspanya'ya götürülmesi

Kolomb'un Yeni Dünya'ya çıkışı

UÇAN HALI

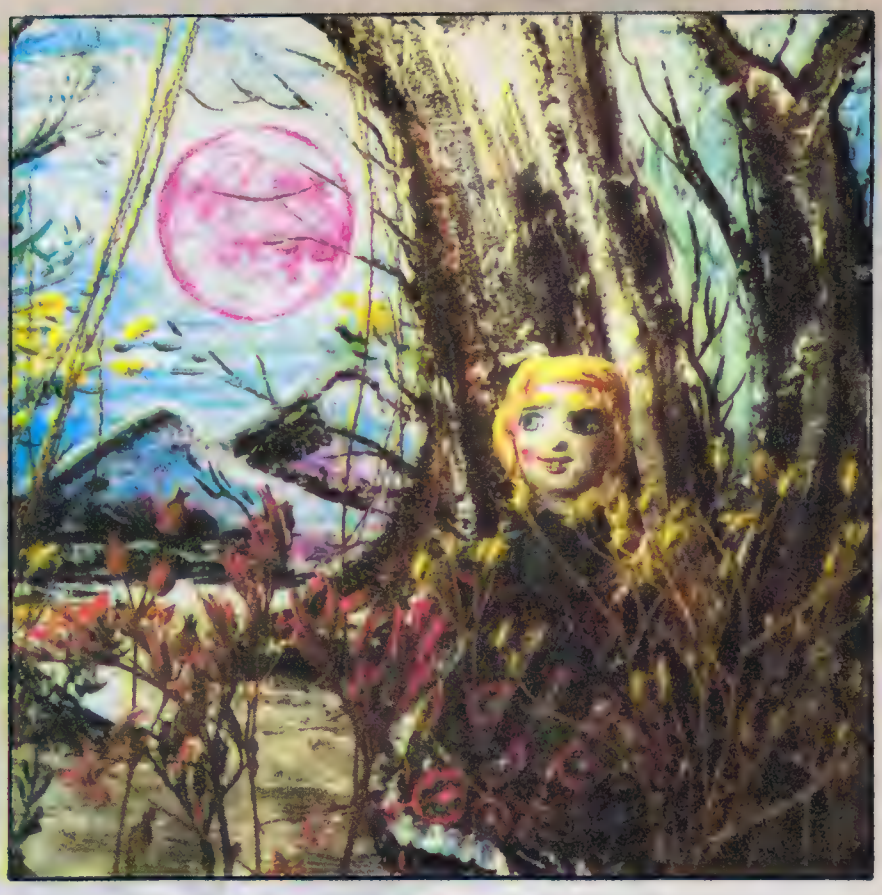

Kuklalarla
Hazırlayan

M.ÖKKEŞ İLHAN

Anlatan
Erdoğan Tokmakçıoğlu

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, deve tellâl iken, pire berber iken, ben anamın beşiğini tıngır mıngır sallar iken, yemyeşil bir ormanın kenarında, ufacık, yoksul kulübede Yasemin adında küçük, sevimli bir kız dedesiyle birlikte yaşarmış.

Tatlı bir yaz sabahı küçük Yasemin dedesine :

– Dedeciğim, demiş, ben gene gidip ormandan sana çiçeklerin en güzellerini derleyip getireceğim.

Dedesi :

– Sağol sevgili torunum, demiş, ben de yün yumaklarla her zamanki gibi güzel güzel halı dokuyacağım. Tabii, sonra onları götürüp satarım.

Günlerden bir gün dedesi evde yokken kulübenin kapısı çalınmış :

– Tak tak tak !

Yasemin merakla sormuş :

– Kim o ?

– Tanrı misafiri, açın kapıyı !

Yasemin kapıyı açınca ne görsün ? Karşısında sakalları yerlere kadar uzanan küçücük bir ihtiyarcık durmuyor mu ?..

İhtiyar :

– Ah evlâdım, demiş, karnım çok

aç; bana bir lokma yemekle bir tas su verir misin ?

— Tabii, neden olmasın!.. Buyrun oturun, ben şimdi size yiyecek bir şeyler hazırlarım !

Yasemin hemen ihtiyar adamının önüne bir sofra kurarak adamcağızın karnını doyurmuş.

Yaşlı adam giderken :

— Evlâdım, demiş, yiyeceklerin için çok teşekkür ederim. Şu sarı yumak da benim sana armağanım olsun, haydi hoşça kal !

Yasemin, ihtiyarı uğurladıktan sonra hemen halı tezgâhının başına geçmiş ve adamın kendisine armağan ettiği sarı yumakla başlamış bir halı dokumaya... Dokuyuş ki ne dokuyuş... Gece yarısına doğru halıyı bitirip tamamlamış.

Halı biter bitmez Yasemin yere sermiş, geçmiş karşısına hem hayran hayran halısını seyretmiş hem de kendi kendine mırıldanmış :

— Ne kadar da güzel, ne kadar da değişik oldu bu halı... Yumuşacık, nakışları da hoş, renkleri gözalıcı; öteki halılara hiç benzemiyor... İnsan okşamaya bile kıyamıyor... Acaba şöyle bir bassam mı halıma?

Yasemin usulca halının üstüne basmış, elleriyle hafif hafif okşamış... Eh, masal bu ya... Olmaz, olmaz! Masallar dünyasında her şey olur... Yasemin'in halısı birden havalanmış! Yasemin, halının üstünde şaşıp kalmış. Öyle ya, kim düşünür bir halının havalanıp uçmaya başlayacağını ?

Bir uçmuşlar bir uçmuşlar, o kadar uçmuşlar ki, o kadar dere tepe, dağ aşmışlar, o denli yerlerden geçmişler ki, sonunda varıp ulaşmışlar ülke padişahının sarayına. Saray, Yasemin'in pek hoşuna gitmiş. Uçan halıya :

— Ey uçan halı, demiş, padişahın sarayına getirdin beni... Ama sadece dışarısını görebiliyoruz, haydi beni sarayın içinde de gezdir...

Uçan Halı homur homur homurdanmış :

— Başüstüne efendim !

Uçan halı dalmış saraydan içeri... Üzerinde Yasemin, o oda senin, o sofa benim uçmuş da uçmuş. Sonunda şehzadenin uyumakta olduğu odaya varmış ulaşmış... Yasemin bir bakmış ki, şehzadenin yatağının yanında bir sürahi içinde buz gibi bir şerbet! Hemen bir gümüş kâseye şerbeti doldurup iç-

miş... Sonra da şehzadenin kulağına seslenmiş :

– SARI GÜL SALLAN DA GEL !

Sonra uçan halısına binip uzaklaşmış şehzadenin odasından...

Şehzade ise, sabah olup ortalık ışıdığında, uyanıp yatağından doğrulduğunda, canı bir tas buzlu şerbet içmek istediğinde bir de bakmış ki, ne şerbet var, ne bir şey...

Şehzade şaşkınlıkla yattığı yerden saray soytarısı'nı çağırmış :

– İbiş, İbiş; çabuk gel buraya!

İbiş bir koşu gelmiş o cücecik boyu posuyla :

– Buyur şehzadem !

– Aman İbiş, bir düş gördüm !

– Nasıl bir düş efendimiz? Hayırdır inşallah !

– Sarı güllü, allı dallı bir düş! Ne dersin bu işe ?

– Hayırdır efendimiz, ama hiç bir şey anlamadım !

Derken ertesi gün Yasemin gene uçan halısına binerek aynı işi yapmış. Yani sarayda şehzadenin odasına girip şehzadenin buzlu şerbetini içmiş ve bu kez saraydan ayrılmadan :

– MOR MENEKŞE, MORLAN DA GEL ! demiş.

Devam edecek

Oliver Twist

CHARLES DICKENS'in ünlü klâsiği

On Birinci Bölüm

Bayan Rose ile teyzesi Maylie, Oliver Twist'i yankesicilerden kurtarırlar. Oliver, Bay Brownlow'u görmeye gider, ama onun Batı Hint adalarına gittiğini öğrenir.

Bir gün Bayan Rose ile teyzesi Maylie kırdaki evlerine taşındılar. Oliver'i de birlikte götürdüler. Oliver çok mutluydu. Bütün vaktini bahçede çiçekler arasında geçiriyordu. Kentteki o sıkıntılı günler geride kalmıştı artık.

Her sabah sakallı bir adam geliyor, ona okuma yazma öğretiyordu. Akşamları Rose piyanonun başına oturuyor, güzel melodiler çalıyordu. Oliver, müziği çok seviyordu.

Günler çok güzel geçiyordu. Oliver zaman zaman dere kenarına inip Rose için çiçekler topluyordu.

Bir akşam piyano çalarken Bayan Rose tuşların üstüne yığılıp kaldı.

Bayan Maylie, Rose'u yatırıp hemen bir doktor çağırdı. Doktor, "Hastanın durumu oldukça ağır," dedi. "Az umut var." Oliver bu sözleri duyduktan sonra günlerini Rose için dua etmekle geçirmeye başladı.

Bir gün kilisenin önünden geçerken bir cenaze töreni gördü. Büyük bir umutsuzluğa kapıldı. O kadar çok sevdiği Bayan Rose ölürse ne yapardı? Üzüntüyle eve döndü.

Evde onu iyi bir haber bekliyordu. Doktor, hastanın yakında iyileşip ayağa kalkacağını söyledi.

Oliver odasına çıkıp pencerenin önünde ders çalışmaya, kitap okumaya başladı. Bahçedeki çiçeklerin kokusu odayı dolduruyordu.

Akşam olmak üzereydi. Oliver kitabını okurken uykuya daldı. Düşünde Fagin'i ve Londra'da geçirdiği o kötü, o korkunç günleri gördü.

Devam edecek

Aşağıdaki her sorunun altında dört cevap bulacaksınız. Bu cevapların üçü yanlış biri doğrudur. Doğru olduğunu sandığınız cevabı işaretleyin.

FEN VE TABİAT

HAYVANLAR

1. Aşağıdaki özelliklerden hangisi hem hayvanlarda, hem de bitkilerde vardır ?
   (a) Hayvanlar da, bitkiler de hücrelerden oluşmuşlardır.
   (b) Hayvanlar da, bitkiler de besinlerini kendileri yaparlar.
   (c) Hayvanlar da, bitkiler de koklama ve tat alma duygularına sahiptirler.
   (d) Hayvanlar da, bitkiler de klorofilden oluşmuşlardır.

2. Hayvanlar, yaşadıkları ortama göre kaça ayrılırlar ?
   (a) İkiye : Karada yaşayan hayvanlar, suda yaşayan hayvanlar.
   (b) Üçe : Karada yaşayan hayvanlar, suda yaşayan hayvanlar, uçan hayvanlar.
   (c) Dörde : Karada yaşayan hayvanlar, suda yaşayan hayvanlar, hem karada hem suda yaşayan hayvanlar, uçan hayvanlar.
   (d) Hayvanlar, yaşadıkları ortama göre sınıflara ayrılmazlar.

3. Aşağıdaki özelliklerden hangisi memeli hayvanlarda vardır ?
   (a) Soğuk kanlıdırlar.
   (b) Vücutları tüylerle kaplıdır.
   (c) Akciğerleriyle solunum yaparlar.
   (d) Omurgaları yoktur.

4. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi bir memeli hayvandır?
   (a) Fare.
   (b) Şahin.
   (c) Kertenkele.
   (d) Kefal.

5. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi suda yaşayan bir memeli hayvandır ?
   (a) Ahtapot.
   (b) Uskumru.
   (c) Kalkan.
   (d) Yunus.

6. Aşağıdaki özelliklerden hangisi kuşlarda vardır ?
   (a) Yavrularını emzirirler.
   (b) Akciğerleriyle solunum yaparlar.
   (c) Dişleri vardır.
   (d) Vücutları pullarla kaplıdır.

7. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi kuşlar grubundadır?
   (a) Kanguru.
   (b) Ördek.
   (c) İzmarit.
   (d) Semender.

8. Aşağıdaki özelliklerden hangisi sürüngenlerde vardır ?
   (a) Sıcak kanlıdırlar.
   (b) Omurgaları yoktur.
   (c) Yavruları yumurtadan çıkar.
   (d) Vücutları kıllarla kaplıdır.

9. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi bir sürüngendir ?
   (a) Timsah.
   (b) Vaşak.
   (c) Yayın.
   (d) Fok.

10. Aşağıdaki özelliklerden hangisi balıklarda vardır ?
    (a) Yavrularını doğurarak dünyaya getirirler.
    (b) Sıcak kanlıdırlar.
    (c) Vücutları tüylerle kaplıdır.
    (d) Solungaçlarıyla solunum yaparlar.

11. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi balıklar grubundadır?
    (a) İguana.
    (b) Balina.
    (c) Tekir.
    (d) Çaylak.

12. Aşağıdaki özelliklerden hangisi kurbağagillerde vardır ?
    (a) Vücutları pullarla kaplıdır.
    (b) Yavrularını doğurarak dünyaya getirirler.
    (c) Yavruyken solungaçlarıyla, büyüyünce de akciğerleriyle solunum yaparlar.
    (d) Sıcak kanlıdırlar.

13. Aşağıdaki özelliklerden hangisi böceklerde vardır ?
    (a) Altı bacakları vardır.
    (b) Vücutları beş bölüme ayrılmıştır.
    (c) Solungaçlarıyla solunum yaparlar.
    (d) Vücutlarında altışar kemik vardır.

14. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi böcekler grubundadır ?
    (a) Örümcek.
    (b) Pire.
    (c) Kırkayak.
    (d) Salyangoz.

15. Aşağıdaki hayvanlardan hangisi ikiye bölünerek üreyen tek hücreli bir canlıdır ?
    (a) Deniz kestanesi.
    (b) Amip.
    (c) Deniz atı.
    (d) Kalamar.

16. Yumurta akını hava boşluğundan ayıran maddeye ne denir ?
    (a) İç zar.
    (b) Dış zar.
    (c) Kabuk.
    (d) Yumurta sarısı.

17. Tavuklarda kuluçka süresi kaç gündür ?
    (a) 16 gün.
    (b) 21 gün.
    (c) 28 gün.
    (d) 32 gün.

18. Mandanın yavrusuna ne denir ?
    (a) Buzağı.
    (b) Tosun.
    (c) Düve.
    (d) Malak.

19. Et koyunları kaça ayrılır ?
    (a) İkiye : Kıvırcık, karaman.
    (b) Üçe : Kıvırcık, karaman, dağlıç, koç
    (c) Dörde : Kıvırcık, karaman, dağlıç, koç.
    (d) Et koyunları gruplara ayrılmazlar, sadece "et koyunları" olarak nitelendirilirler.

20. Keçinin erkeğine ne denir ?
    (a) Oğlak.
    (b) Erkeçi.
    (c) Teke.
    (d) Üveyik.

21. En iyi yün, hangi koyun cinsinden elde edilir ?
    (a) Merinos koyunundan.
    (b) Ankara koyunundan.
    (c) Dağlıçtan.
    (d) Malkara koyunundan.

22. Ana arıya ne ad verilir ?
    (a) Kovan.
    (b) Petek anası.
    (c) Arı beyi.
    (d) Balarısı.

23. Tırtılların, ağızlarından çıkardıkları sıvıyla kendilerine ördükleri yuvaya ne ad verilir ?
    (a) İn.
    (b) Koza.
    (c) Tiftik.
    (d) Sıvınak.

24. Atın dişisine ne denir ?
    (a) Aygır.
    (b) Katır.
    (c) Kısrak.
    (d) Tay.

25. Hayvan doktorlarına ne ad verilir ?
    (a) Bakteriolog.
    (b) Ortopedist.
    (c) Aşıcı.
    (d) Veteriner.

GEOMETRİ

ÇOKGENLER

1. Çokgen nedir ?
   (a) Çok kenarlı biçimlerin genel adıdır.
   (b) Sadece beş ve altı kenarlı biçimlerin adıdır.
   (c) Alanları birbirine eşit olan geometrik biçimlere verilen addır.
   (d) Çevreleri birbirine eşit olan geometrik biçimlere verilen addır.

2. Kenarları ve açıları eşit beşgenlere ne denir ?
   (a) Eşit beşgen.
   (b) Benzer beşgen.
   (c) Düzgün beşgen.
   (d) Olağan beşgen.

3. Kenarları ve açıları eşit bir beşgenin çevresini bulmak için ne yapılır ?
   (a) Kenarlarının uzunluğu toplanıp beşle çarpılır.
   (b) Kenarları ve açıları toplanır.
   (c) Bir kenarının uzunluğu beşle çarpılır.
   (d) Kenarlarının toplamı, açılarının toplamına bölünür.

4. Orhan'ın, kenarları ve açıları eşit, altıgen biçiminde bir uçurtması var. Uçurtmanın bir kenarının uzunluğu 84 santimetre. Acaba çevresi kaç santimetredir ?
   (a) 2520 santimetre.
   (b) 252 santimetre.
   (c) 336 santimetre.
   (d) 504 santimetre.

5. Ayşe, kenarları ve açıları eşit, beşgen biçiminde bir karton kesti. Kartonun çevresinin 125 santimetre olduğunu gördü. Acaba beşgenin bir kenarı kaç santimetreydi ?
   (a) 5 santimetre.
   (b) 25 santimetre.
   (c) 625 santimetre.
   (d) 12,5 santimetre.

6. Ali, kenarları ve açıları eşit, beşgen biçiminde bir uçurtma yaptı. Uçurtmanın bir kenarı 62 santimetreydi. Ali, uçurtmanın çevresine 3 sıra kurdele geçirmek istedi. Acaba kaç santimetre kurdele alması gerekiyordu ?
   (a) 310 santimetre.
   (b) 930 santimetre.
   (c) 1550 santimetre.
   (d) 4650 santimetre.

7. Meral'lerin sınıfı, kenarları ve açıları eşit, altıgen biçiminde kocaman bir uçurtma yaptı. Uçurtmanın bir kenarı 184 santimetreydi. Uçurtmanın çevresine 4 sıra kurdele geçirdiler. Kurdelenin metresi 2 liraydı. Acaba kurdele için kaç kuruş harcadılar ?
   (a) 2208 kuruş.
   (b) 4416 kuruş.
   (c) 8832 kuruş.
   (d) 883200 kuruş.

8. Ali ile Lâle, kenarları ve açıları eşit, beşgen biçiminde birer karton kestiler. Ali'nin beşgeninin bir kenarı 12 santimetre, Lâle'nin beşgeninin bir kenarı 14 santimetreydi. İki beşgenin çevrelerinin toplamı nedir ?
   (a) 130 santimetre.
   (b) 65 santimetre.
   (c) 650 santimetre.
   (d) 260 santimetre.

9. Murat ile Mehmet, kenarları ve açıları eşit, altıgen biçiminde birer uçurtma yaptılar. Murat'ın uçurtmasının bir kenarı 65, Mehmet'in uçurtmasının bir kenarı 72 santimetreydi. Uçurtmalarının kenarlarını ikişer sıra kurdeleyle süslediler. Kurdelenin metresi 150 kuruştu. Acaba Mehmet, kurdele için Murat'tan kaç kuruş daha fazla harcadı ?
   (a) 126 kuruş.
   (b) 84 kuruş.
   (c) 648 kuruş.
   (d) 108 kuruş.

10. Oya'nın okullarının bahçesindeki havuz altıgen biçiminde. Kenarları ve açıları eşit. Çevresi 3300 santimetre. Acaba bir kenarı kaç metredir ?
    (a) 550 metre.
    (b) 55 metre.
    (c) 5.5 metre.
    (d) .55 metre.

DAĞARCIK

Hangisi doğru?

1. (Misafirlik, izin gibi yer değiştirmeler hakkında) Gece kalmayıp en çok akşama kadar süren.
   (a) Güncel. (b) Gündeş.
   (c) Günübirlik. (d) Sabahçı.

2. İçine başka şeyler karışmış olan.
   (a) Karışık. (b) Katışık.
   (c) Kirli. (d) Bileşik.

3. Meydana getirilen değerli ya da önemli şey ; eser.
   (a) Yapıt. (b) Yapım.
   (c) Yapı. (d) Roman.

4. Üzerinde gemi yapılan ya da onarılan ızgara.
   (a) Kızak. (b) Liman.
   (c) Tersane. (d) Yapımevi.

5. Gösterişli, kurumlu.
   (a) Çalımlı. (b) Üstün.
   (c) Alçakgönüllü. (d) Pırıltılı.

Cevaplar 46. sayfada

bir çözüm arıyorum...

Sevgili çocuklar,

Ev içinde ana babanızla, kardeşleriniz ya da ağabey ve ablalarınızla, okulda öğretmenlerinizle, arkadaşlarınızla kısacası tüm çevrenizle olan ilişkilerinizde, zaman zaman, çelişkiye düşüyor, açmazlara saplanıp çeşitli sorunlarla bunalıyorsunuz. Bazı durumlarda sorunlarınızı büyüklerinize açıyor, onlardan öneriler bekliyorsunuz. Ama çoğu kez büyüklerle anlaşamıyor, küskünleşip kırılıyorsunuz.

Biz büyükler, zaman zaman, sorunlar karşısında "Sen küçüksün, aklın ermez," ya da, "Sen karışma bu işe, biz yoluna koyarız," gibi çıkışlarla çocukları susturur, onları hep horlayarak konu dışına iteriz. Çoğu kez sorunlarını doğru dürüst dinlemeyiz bile. Çocuklar, bu nedenle bir çok şeyi büyüklerden saklarlar. Zorlukları kendi başlarına gidermeye çalışırlar. Yazık ki, daha da zora düşerler sonunda. Büyükler ancak küçüklerin başı iyice derde girdikten sonra, onların sorunlarıyla ilgilenmek zorunda kalırlar. Oysa uygar toplumlarda büyükler, küçüklerin sorunlarına en ince ayrıntılarına değin eğilirler. Onlara, sorunları çözmede yol gösterip yön verirler. Çocuklara, kendilerini mutsuz kılan durumlardan sıyrılma ya da o durumlara uyum gösterme yollarını açıklamaya çalışırlar. Bu konuda okullarda ve okul dışında, sayısız rehberlik ve danışma büroları kurulmuştur.

Ülkemizdeki çocuklar ise, sorunlarıyla başbaşa ve yapayalnız bırakılmışlardır. Akla gelmedik çelişkiler içinde bocalayıp bunalımlarla kıvranmaktadırlar. Bu başıboşluk sonucu, küçük yaşta içlerine çöreklenen, kırgınlıklar, küskünlükler, korkular, kinler, nefretler... onların tedirgin ve uyumsuz kişiler olarak yetişmelerine neden olmaktadır. Böyle bir insanın kendine, ailesine, yurduna, yurttaşına ve insanlığa ne denli yararı olabilir? Yarar bir yana, zararlı olur bu insanlar... Hem de çok zararlı.

Dergimiz, bu düşünceden hareket ederek, çocuklar için bir sorunlar köşesi düzenlemeye karar vermiştir. Dergimize mektupla sorunlarını yazan çocuklara, onları mutsuz kılan durumlarla ilgili açıklamalar yapılacak, yerine göre, çözüm yolları önerilerek bunalımdan sıyrılmalarına yardım edilecek. Özelliği olan sorunlar için konuyla derinlemesine ilgilenen yetkili ve uzman kişilere de danışılacaktır. Yararlı olacağına inandığımız bu atılıma okurlarımızın ilgi göstereceğini umarız. Sorunlarını açıklarken, adının dergiye yazılmasını uygun görmeyen okurlarımız, bu durumu mektuplarında belirtmelidirler.

Köşemiz, ilk ve orta öğretim düzeyindeki tüm okurlarımıza açıktır. Köşenin adını "Bir Çözüm Arıyorum" olarak belirlemek istiyoruz. Yazışmaları Öğretmen Gülten Dayıoğlu yönetecektir.

Mektuplarınızı bekliyoruz.

Yazışma adresi :
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Bir Çözüm Arıyorum köşesi
MİLLİYET YAYINLARI
Cağaloğlu
İSTANBUL

BİLİMDE YENİLİKLER

insan yapısı ada

İnsanoğlu, bilim alanında her gün yeni gelişmeler sağlıyor. Çalışmalarının bir amacı var: yaşamı kolaylaştırmak.

Yanda gördüğünüz araç ne yapıyor, biliyor musunuz? Ada yapıyor. Denizlerin ortasında küçücük adalar yükseltiyor. Sinemada, televizyonda gördüğümüz, kitaplarda okuduğumuz "ıssız ada"ların daha küçüklerini...

"Peki, bu adalar ne işe yarıyor?" diyeceksiniz. Denizaltı araştırmalarını yönetecek insanları barındırıyor. Deniz dibinden petrol çıkarmak için kullanılan araç ve gereçlerin, gemilerde olduğundan daha verimli çalışmalarını sağlıyor.

Yandaki aracın görevi, 10 metre çapında bir kum tepeciği yapmak ve bu tepeciği denizin içinde hemen dondurmak. Sıkışarak donan kum tanecikleri, uzun yıllar boyunca dayanabilecek bir ada oluşturuyor.

LARRY YUMA

POSTA ARABASI

ÖZET: LARRY 'NİNDE İÇİNDE OLDUĞU EL PASO'YA GİDEN YOLCU ARABASINA APAÇİLER HÜCUM EDER..

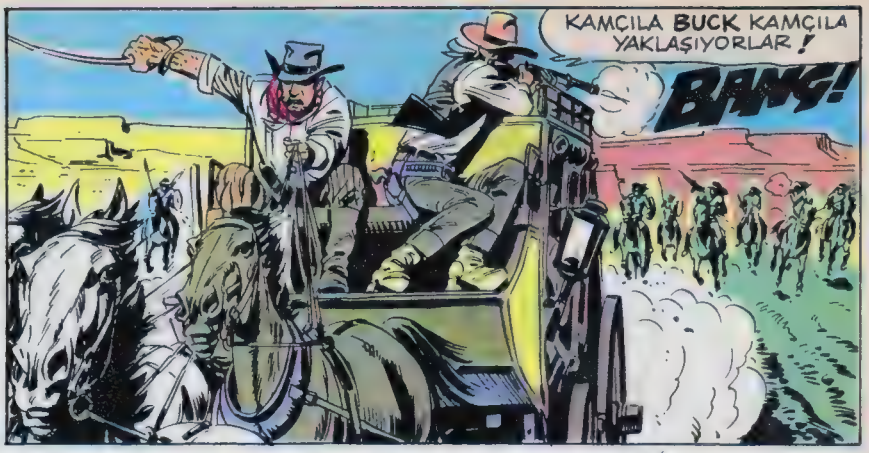

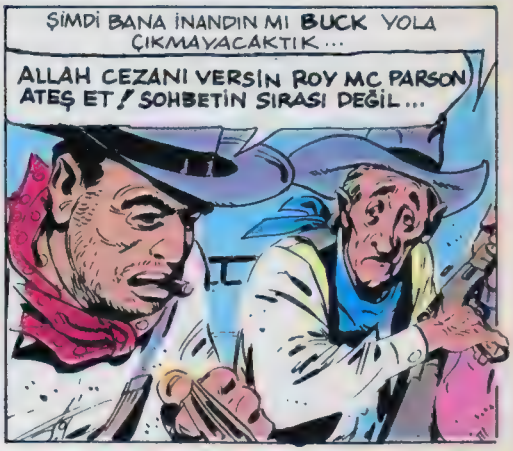

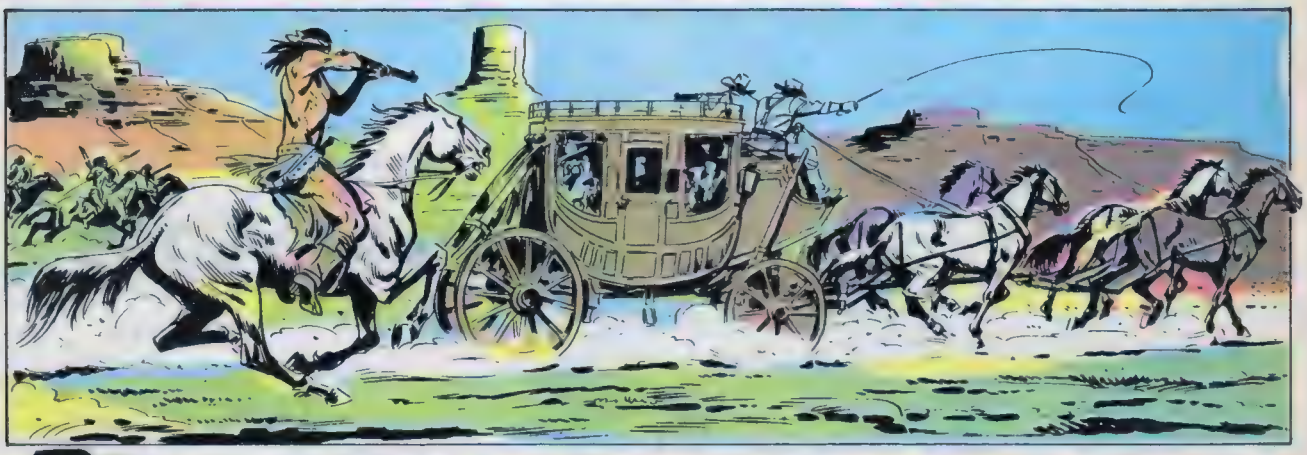

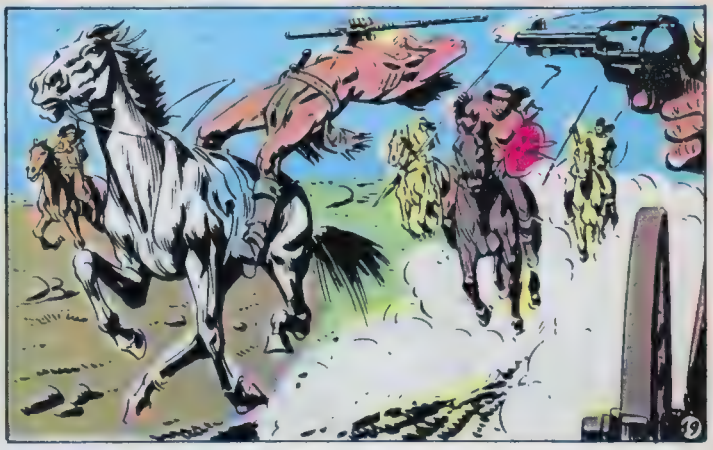

ZIP
YATIN YERE YATIN! SAKIN KIMILDAMAYIN...
BANG!
NERDEYSE VURUYORDU BENİ!...
ZWEENG!
BİR DAHA DENEYEMİYECEKSİN!
TÜM!
ALLAH SENİN CEZANI VERSİN ROY MC PARSON! TAŞLARA ATEŞ EDERSEN İŞİMİZ İŞ!...
BANG!
ZWIING!
SEN BÜTÜN ÇUKURLARA GİRERSEN BEN NASIL ATEŞ EDERİM?...
KAPA ÇENENİ DE ATEŞ ET.. YEEEHHUUU! KIMILDAYIN UYUŞUKLAR...
IAHHH İLERİ. ELİMİZDEN KURTULAMAZLAR... YEAAHH!

BANG!
BANG!
BANG!
AH!
BAY MURDOCK!
O KADAR MÜHİM DEĞİL ÖLMEK. BEN CANLI OLARAK ELLERİNE DÜŞMEKTEN KORKUYORDUM ...
ÖLDÜ!...
YAS TUTMAYI BIRAKIN ŞİMDİ.. YOKSA HEPİMİZ ÖLECEĞİZ!..
OH!
ROY!
SAKİN OL ROY KURTULACAĞIZ!
YUKARIDAN ATEŞ ETMİYOR KİMSE VURULDULAR GALİBA...
21

BENİ KORUYUN. YUKARIDA NE OLUYOR BİR BAKAYIM...
O KADAR HEYECAN-LANMA BAKALIM ..
VURDUM !!
ARKADAŞINIZ NASIL?
ÖLDÜ... VE BEN ONA YARDIM ETMEK İÇİN KILIMI BİLE KIPIRDA-TAMADIM !...

BANG!

AGH!

ŞUNA DİKKAT EDİN!

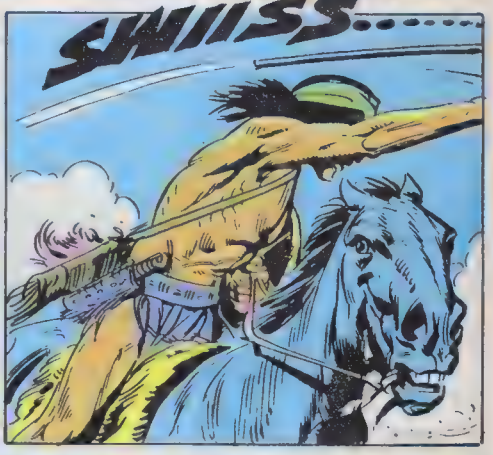
SWIISS.....

ÖLÜYORDUM... KIL PAYI FARKLA ÖLÜYORDUM!...
SWIISS.....

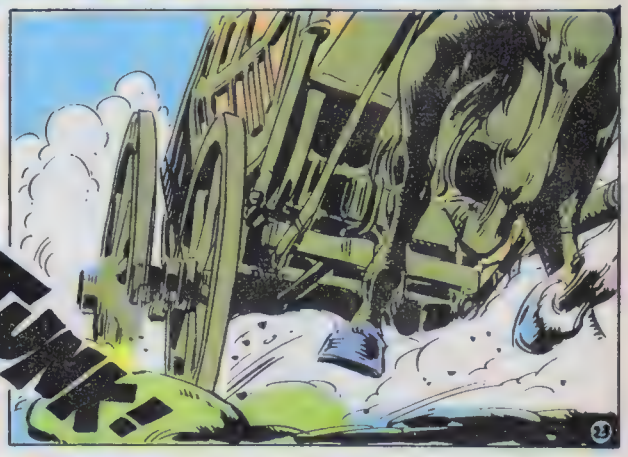
TUK!
23

Devam edecek

Bilmece Bulmaca

Noktalı bölümleri kurşunkalemle boyayalım. Bakalım ne çıkacak ?

BİR TANIK ARIYORUZ

Aşağıdaki resme 30 saniye bakın. Sonra resmi kapatıp soruları cevaplandırın.

1. Ressamın cebeti var mı ?
2. Resmi sağ elyle mi yapıyor ?
3. Pencere görülüyor mu ?
4. Masada çaydanlık var mı ?
5. Adamlar şapkalı mı ?

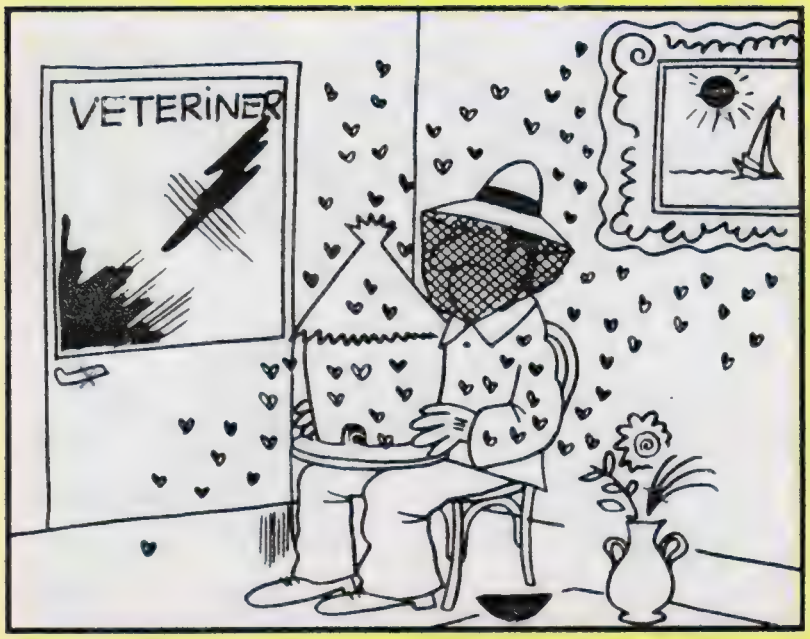

Yandaki otomobiller, taksi durağına gitmek istiyorlar. Ama ikisinin yolu kapalı. İçlerinden sadece biri gidebilecek. Acaba hangisi ?

7 BENZER

Yukarıdaki iki resim arasında yedı benzer nokta var. Bu benzerlikleri ne kadar sürede bulabileceksiniz?

Cevaplar 46. sayfada

DOKTORDA : Yukarıdaki beş kişiden bazıları görgü kurallarına uygun olmayan davranışlarda bulunuyorlar. Kimler olduklarını ve yanlış davranışlarını söyleyebilir misiniz?

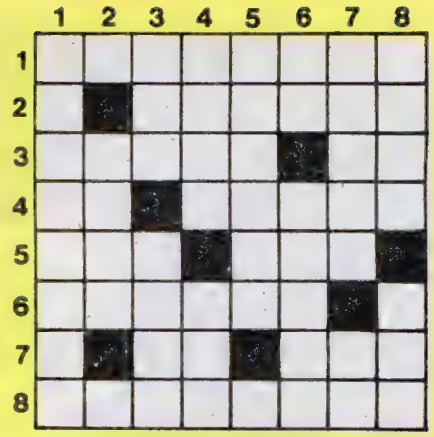

SOLDAN SAĞA : (1) Bir kent ya da kasabanın temizlik aydınlatma, su, esnaf denetlemesi gibi kamu hizmetlerine bakan ve üyeleri halk tarafından seçilen tüzel kişiliği olan örgüt — (2) Kazaklarda seçimle başa getirilen önder. (3) Unun yoğurulup fırında, saçta ya da Tandırda pişirilmesiyle meydana getirilen başlıca besin kaynağı — iki kelime ya da iki cümle arasına giren bir bağ — (4) Tersi : Çok değil — Gülgillerden, fındıktan büyük, kırmızı, tatlı bir yemiş. (5) Bir Peygamber — Damarlarımızda dolaşan sıvı. (6) Tersi : Büyük bir yırtıcı kuş. (7) Tersi: Bir renk — Etrafı su ile çevrili kara parçası. (8) Güneydoğu Anadolu bölgesinde bir kent.

YUKARIDAN AŞAĞI : (1) Güney Amerika'da bir devlet. (2) Para ya da değerli eşya saklamaya yarayan çelik dolap. (3) Mikroskopla incelenecek maddelerin üstüne konduğu ince cam parçası — Soğuğa karşı boyna ya da sırta konulan örtü. (4) Elbisenin belden aşağı sarkan kısmı — Demiryolu— (5) Saatin altmışta biri olan zaman ölçüsü.. (6) Anlamlı iz ya da davranış, işaret — Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri — (7) Yağı az, katıksız— Tersi : İsim. (8) Edirne'nin bir ilçesi — Yol üzerinde yolcuların konaklamalarına yarayan yapı.

8 FARK

Ressamımız biraz dalgın. İki resim arasındaki sekiz küçük farkı görememiş. Bakalım siz görebilecek misiniz ?

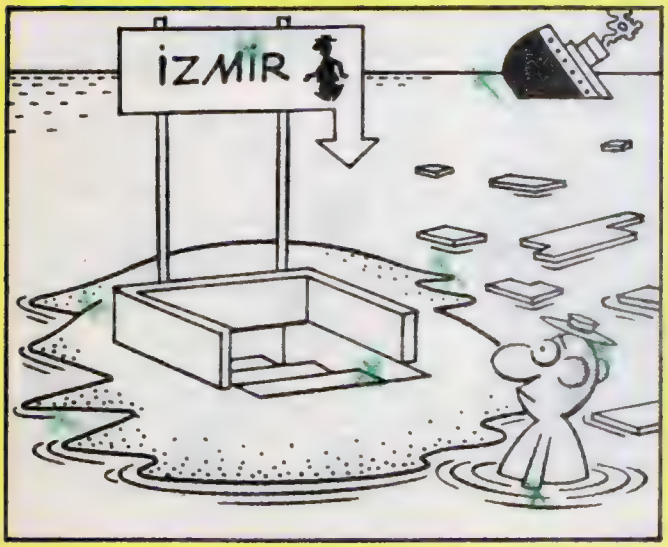

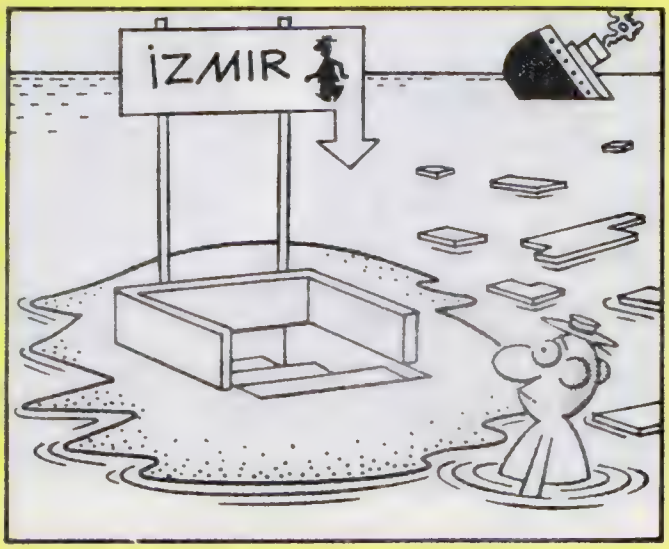

HAYVANLAR ARASI YÜKSEK ATLAMA ŞAMPİYONU

CEVAPLAR

FEN VE TABİAT : 1—a; 2—c; 3—c; 4—a; 5—d; 6—b; 7—b; 8—c; 9—a; 10—d; 11—c; 12—c; 13—a; 14—b; 15—b; 16—a; 17—b; 18—d; 19—b; 20—c; 21—a; 22—c; 23—b; 24—c; 25—d.

GEOMETRİ : 1—a; 2—c; 3—c; 4—d; 5—b; 6—b; 7—c; 8—a; 9—a; 10—c.

DAĞARCIK : 1—c; 2—b; 3—a; 4—a; 5—a; 6—a; 7—d; 8—c; 9—c; 10—b.

TAKSİLER : C işaretli taksi.

7 BENZER : (1) Adamın gömleğinin ortasındaki kara leke ile tablodaki güneş. (2) Kadının göğsündeki işleme ile tablodaki deniz çizgisi. (3) Kadının eteğinin en altında soldaki çizgiler ile vazoda sağdaki bitki. (4) Kadının saçının üst ortadaki buklesi ile vazodaki çiçeğin ortası. (5) Kadının maskesinin sağ göz boşluğu ile vazoda soldaki yaprak. (6) Adamın başlığı ile masadaki kara çanak. (7) Adamın sol terliğinin altı ile kapı tokmağı.

DOKTORDA : 3 (genel yerlerde yalnız okunacak dergi ele alınır), 4 (sigaranın külü yere silkilmez) ve 5 (genel yerlerde ceket çıkarılmaz).

8 YANLIŞ : (1) İzmir yazısında İ harfinin noktası yok. (2) En üst basamağın sağı. (3) Adanın solda yukarıdan ikinci köşesinin çizgisi (4) Solda yukarıdan üçüncü köşenin altındaki dalga. (5) Geminin bitişiğindeki dalga çizgileri. (6) Adamın kolu. (7) Adamın saçı. (8) Adanın sağ üst çıkıntısı.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	B	E	L	E	D	İ	Y	E
2	R	■	A	T	A	M	A	N
3	E	K	M	E	K	■	V	E
4	Z	A	■	K	İ	R	A	Z
5	İ	S	A	■	K	A	N	■
6	L	A	T	R	A	K	■	H
7	Y	■	K	A	■	A	D	A
8	A	D	I	Y	A	M	A	N

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi, çektiğiniz fotoğrafları ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

GÜNEŞ

Kan kırmızı, parlaksın
Yeterince sıcaksın
Keskin kesen bıçaksın
Benim tatlı güneşim.

Kızgın kızgın yanarsın
Kendini yangın sanırsın
Yüzümüze bakarsın
Benim tatlı güneşim

Sabah erken kalkarım
Şafak sökerken bakarım
Alnına altın takarım
Benim tatlı güneşim.

Toprağı güneşlendirirsin
Soğuğu söylendirirsin
Havada hep keyiflisin
Benim tatlı güneşim.

ŞEFİK GÜLTEN

OKULUM

Sana duyarım özlem
Deney, inceleme gözlem
Hergün sana koşarım
Her zaman sevinçle çoşarım.

Senden ayrı kalırım üç ay,
Hergün günleri say,
Okula ilk başladığım gün
Okula gidiyorum diye övün.

SEBAHATTİN URAL

YAŞAM

Acı tatlı anılarda
Sevinçli anlarda
Ne güzeldir yaşam

Fazla bir şey demeden
Hiç acı çekmeden
Yaşayamaz bir insan
Ne güzeldir yaşam

Denemeden geçeriz
Tecrübe ediniriz
Savaşırız, ümitleniriz
Ne güzeldir yaşam

ENDER ÇOKÇOŞKUN

TÜRKİYE

Dünyadaki ülkelerde,
Birincidir Türkiye.
Altmış yedi iliyle,
Birincidir Türkiye.

Eserleri görünce, tarihe
dönebilirsin
Binbir çeşit camisi, türbesiyle
Birincidir Türkiye.

Ataların kanlarıyla,
Sulanmıştır Türkiye.
Şanlı Türk bayrağı ile
Birincidir Türkiye.

TÜLİN ALTINKÖK

BİR ÖYKÜ

küçük kırmızı yarış otosu

Bir zamanlar küçük kırmızı bir yarış otosu vardı. Bu küçük otonun sahibi Can Yılmaz adlı bir 5'nci sınıf öğrencisi idi. Her sene çocuklar arasında yapılan bu yarışmaların hepsinde Can ve küçük otosu katılırlardı.

Ertesi gün yarış vardı. Can küçük otosunu garajdan çıkardı, motoruna, benzinine, lastiklerinin havasına baktıktan sonra otosunu tekrar garaja koydu. Yarış günü geldi çattı. Can çok heyecanlıydı. Kahvaltıda trafik kitabına baktı. Ve babasıyla birlikte yarış pistine gittiler.

Babası Can'ı otosuna bindirdikten sonra oğluna başarılar diledi ve Can yola çıktı. Heyecanlı bir yarıştan sonra en nihayet yarış bitti. Yarışın kuralları yarışı birinci bitirmek değil, düzgün, işaretlere uyarak bitirmekti. Jüri birinciyi açıklayacağı zaman Can'ın heyecanı sabahkinden daha çoktu.

En sonunda jüri birinciyi açıkladı :

Birinci Can Yılmaz.

Can usta şöfor belgesini ve kendi arabasının küçük, altından bir maketini alarak eve geldi.

TAYLAN DEDEOĞLU

İBRAHİM ARİFOĞLU

CEMİL futbol öğretiyor

Dribling ya da başka bir deyimle "çalım", yerinde kullanılırsa çok yararlı olur. Ama yerli yersiz çalım yapmaya kalkan oyuncunun, takımına yararı değil zararı dokunur.

Resim 1

Çalım için ilk çalışmaları şöyle yapacağız :

Yere ikişer metre aralıklarla çeşitli engeller dizelim. Bu engeller, irice taşlar, gazoz şişeleri, konserve kutuları olabilir. Sonra top ayağımızda, ilk engelin sağından, ikinci engelin solundan, üçüncü engelin sağından geçerek ilerleyelim. Bu arada topu ayağımızın içiyle ve dışıyla kontrol edelim. Bu bize bir kıvraklık ve çalım için gerekli alışkanlık kazandıracaktır.

Maç sırasında karşı takım oyuncusunu nasıl geçeceksiniz ?

Bunun çeşitli yolları vardır.

Resim 2

İlk yolu, resimlerle öğrenelim :

Resim 1 – Beyaz formalı oyuncu, topla birlikte siyah formalı oyuncuyu geçmek istiyor.

Resim 2 – Siyah oyuncu, ayağında top olmadığı için daha hızlı koşarak, beyaz oyuncuyu engellemek istiyor.

Resim 3 – Beyaz oyuncu, topu dolduracakmış gibi, sağ ayağını kaldırıyor. Ama topa dokunmuyor bile. Sol ayağının üstünde hafifçe sıçrıyor. (Bu arada, dikkat etmesi gereken nokta, topu siyah oyuncudan mümkün olduğu kadar uzakta tutmaktır.)

Resim 4 – Beyaz oyuncu, sağ ayağını yere değdirmeden topun arkasına götürüp hızla ilerlemeye devam ediyor. Siyah oyuncu aldanmış, onun duracağını sanarak geride kalmıştır.

Gelecek hafta, başka "dribling" çalışmaları göreceğiz, sevgili okurlar. Şimdilik hoşça kalın.

Resim 3

Resim 4

hokus mokus pokus

DEVRİM ALPÖGE

kaybolan kalem

Seyircilerinize bir kurşun kalem gösteriniz. Sonra bir kağıt çıkararak üstüne kalemle şekiller çiziniz ya da yazılar yazınız.

— Bakın, işte yazı yazabiliyor.

Sonra kalemi kâğıda iyice sarınız. Önce kağıdın bir ucunu kıvırınız.

— Bakalım, kalem hâlâ kâğıdın içinde mi ?

Öbür uçtan kalemin içinde olduğunu seyirciye gösteriniz. Sonra o ucu da katlayınız. Yaptığınız paketi alıp bir mendilin altına koyunuz ve mendili üstünden bir kaç kez sallayınız.

— Hokus...Mokus...Pokus... Kalem uçtu, gitti !

Birden mendili kaldırınız ve altından çıkan paketi iyice buruşturup küçük bir top yapınız. Topu bir köşeye fırlatınız.

Sonra gülümseyerek seyircinizi selamlayınız.

Bu numarayı nasıl mı yaptım?

Kalem aslında kağıttan yapılmıştır. Ucunda ufacık gerçek bir kalem vardır. Yalnız şuna dikkat edin : Kalemin yuvarlak bir kalemden kesilmiş olması gerekir. Beyaz bir kağıt şeridi ucun etrafına sararak yapıştırınız. Bu sırada uzun bir kalem de sarma ve yapıştırma sırasında size yardımcı olabilir. Uzun kalemi zamk kurumadan hemen çekiniz. Yaptığınız içi boş kalemi de suluboya ile siyaha boyayınız.

Artık seyircinizi güzelce kandırabilirsiniz.

Bu haftalık bu kadar. Gelecek haftaya buluşmak üzere.

Bol şanslar.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi yazın... bu köşede yayımlayalım

- **LEVENT ALTINOVA** : Yaşım 14. Doğa ve hayvanları severim. Bir başka zevkimde Türk Hafif ve Türk Sanat müziğini dinlemektir. Benimle mektuplaşırsanız, sevinirim.
  Adres : Hava Radar Mevzi Lojmanları – MARDİN
- **İBRAHİM SİRKECİ** : 13 yaşındayım. Futbol ve basketbol oynamak en büyük zevklerimdendir. Ayrıca televizyon seyretmesini severim.
  Adres : İnebey cad. Ebuşehmek çıkmazı No: 3 BURSA
- **MURAT ZENGİN**: Yaşım 13. Dama oynamak, pul koleksiyonumla uğraşmak ve kitap okumak en büyük zevklerim arasındadır. Eğer bir mektup arkadaşı edinirsem çok sevineceğim.
  Adres : Mezarlık yokuşu. Ulaş apt. No: 1 Çengelköy – İSTANBUL
- **İLHAMİ GÖLBOYU** : Yaşım 13. Pul koleksiyonu yapıyorum. Takımlardan Fenerbahçeyi tutarım. Türk Hafif müziğini dinlemekten hoşlanırım. Arkadaşların mektuplarını bekliyorum. Bursalı arkadaşlar tercihimdir.
  Adres : Ethem Efendi cad. Değerbilir sok. Sin apt. No: 1 Erenköy-İSTANBUL
- **DERYA YABANERİ** : Yaşım 13. Kart ve pul koleksiyonu yaparım. Mandolin çalmayı seviyorum.
  Adres : İstasyon cad. No: 22 Kat : 2 Kanarya – İSTANBUL
- **OĞUZ TURGUT** : Yaşım 11. Kitap okumayı ve şiir yazmayı severim. Televizyondaki çocuk programlarını izlemekten hoşlanırım. Futbolu çok severim. Mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Hürriyet cad. Cennet mah. No: 2-3 kat : 1 Küçükçekmece–İSTANBUL
- **NİMET YILMAZ** : Yaşım 10. İlkokulda okuyorum. Resim ve şiir yazarım. Hikâye koleksiyonum var. Benimle mektuplaşmak isterseniz çok sevinirim.
  Adres : Fatih mah. Hatboyu cad. Sema apt. A. Blok Da: 10 Küçükçekmece – İSTANBUL
- **ZÜBEYDE KOÇOĞLU** : Yaşım 9. Müzik dinlemeyi ve kitap okumayı severim. Masa tenisi çalışmalarına katılıyorum. Çocuk dergisi okurlarıyla mektuplaşmak istiyorum.
  Adres : Gazi Osman Paşa mah. Yakup Şevki Paşa cad. No: 25-3 BALIKESİR
- **DİLEK BİLGE** : Yaşım 15. Lise 1. öğrencisiyim. Mektup yazmak, müzik dinlemek, koleksiyon yapmaktan hoşlanırım. Çocuk dergisi okurlarıyla mektuplaşacağım.
  Adres : Kültür mah. Küçük Çamlık Sitesi. B–4 D: 2 Etiler – İSTANBUL

ÇİÇEKLERLE GERÇEKLER

tan oral

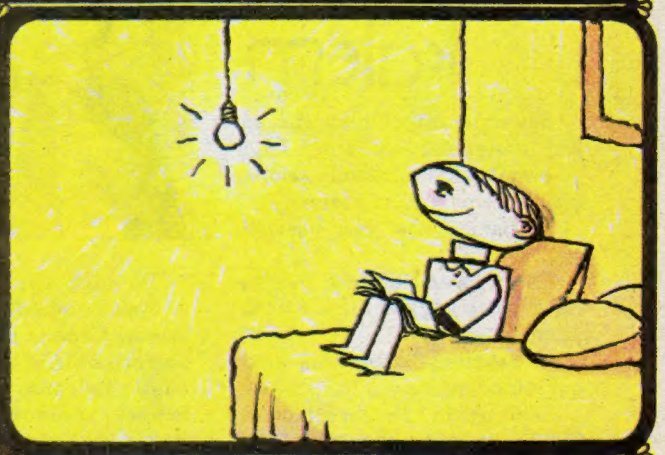

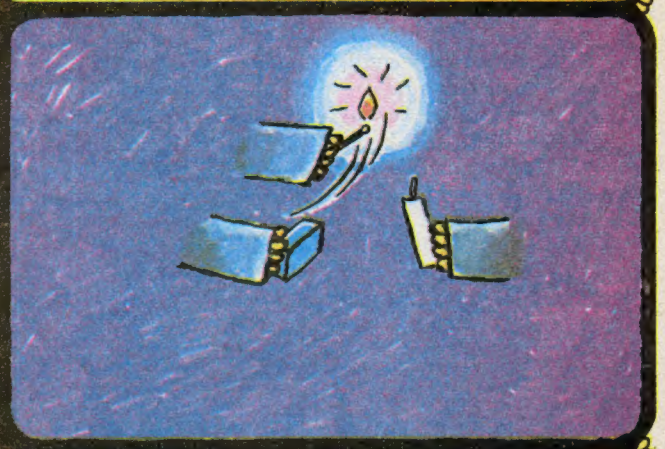

DERGİMİZİ 385 KURUŞA ALMAK İSTER MİYDİNİZ?

Abone koşulları:
Yıllık (52 sayı) ..... 200 lira
6 aylık (26 sayı) ..... 100 lira

ABONE OLMANIN YARARLARI

Dergimiz aboneleri her sayıyı yaklaşık 385 kuruşa edinmiş olurlar. Ayrıca, her sayı hiç aksamadan zarf içinde kendilerine postayla ulaşır.

NASIL ABONE OLACAKSINIZ?

Dergimize abone olmanın iki yolu var:

1) Türkiye'nin herhangi bir yerindeki bir İş Bankası şubesine gideceksiniz. Abone ücretini İş Bankası Cağaloğlu Şubesi 150 numaralı hesaba yatırmak istediğinizi söyleyecek, ücreti yatırınca bir makbuz alacaksınız.

2) Ya da, abone tutarını posta havalesiyle aşağıdaki adrese göndereceksiniz:

MİLLİYET GAZETESİ
Satış Servisi
Cağaloğlu
İSTANBUL

BİLGİ VERMENİZ YARARLI OLUR

Abone tutarını gönderdikten sonra, yukarıdaki adrese mektupla bilgi vermeniz yararlı olacaktır. Böylece, abone işleminiz çok kısa sürede tamamlanacak ve her hafta derginiz adresinize gönderilecektir.

MEKSİKA

Meksika'nın başkentinden bir görünüş

Mexico City'de bir anıt

- Devlet adı : Estados Unidos Mexicanos (Meksika Birleşik Devletleri).
- Nüfus : 60,145,258 (1975).
- Alan : 1,972,547 kilometre kare.
- Dil : İspanyolca.
- Din : Hristiyan (Romen Katolik).
- Başkent : Ciudad de Mexico (Mexico City).
- Büyük kentler : Guadalajara, Monterrey, Ciudad Juarez, Leon, Puebla de Zaragoza, Tijuana.
- En yüksek dağ : Pico de Orizaba (5750 metre).
- Önemli akarsular : Rio Bravo del Norte, Balsas.
- İklim : Kıyılarda ve güneyde tropikal, kuzeyde kurak.
- Ürünler : Yulaf, buğday, fasulye, kahve, şeker kamışı, pirinç, pamuk.
- Para birimi : Peso.
- Telefon sayısı : 2,546,186 (1975).
- Radyo sayısı : 16,870,000 (1973).
- TV sayısı : 4,050,000 (1975).
- Karayollarının uzunluğu : 154,700 kilometre.
- Demiryollarının uzunluğu : 19,494 kilometre.
- Okuma-yazma bilmeyenler : % 25,8.
- Ortalama hayat uzunluğu : Erkeklerde 61 yıl, kadınlarda 63,7 yıl.

Cuernavaca'lı iki çocuk